

Léto plné festivalů

Připravili jsme pro vás docela obsáhlou přílohu zaměřenou (mimo jiné) na festivaly. Pokud nemáte ještě jasno, kam vlastně jet, snad se díky tomuto článku rozhodnete. Povedlo se nám domluvit i několik soutěží o hodnotné ceny: o vstupenky na festivaly. Některé můžete najít již v tomto čísle, jiné zase na našem novém webu v kategorii Festivaly. Pokud budete mimo Českou republiku na dovolené... nebo se z jiných důvodů nemůžete ocitnout na vašem oblíbeném festivalu, neklesejte na mysli. Časopis Scarabeus bude poprvé vycházet i přes léto, sice pouze na internetu a v omezeném rozsahu článků, ale o to bude aktuálnější. Vždy po vybraném festivalu se na našich stránkách objeví report + fotogalerie. Pokud vše dobře dopadne, tak zveřejníme i některé rozhovory, které jsou momentálně v jednání. Určitě bude.. co číst.

Ač můžete na festivalech potkat lidi všech věkových kategorií, studenti

patří do té nejpočetnější. Koho by nezaujalo vystoupení hned několika desítek kapel, příjemná atmosféra, pěkné počasí (i když tady by se dalo polemizovat, samozřejmě i zde platí zákon schválnosti, a tak pláštěnky s sebou) a alkoholické či nealkoholické nápoje. V průměru to jsou dva dny naprosté pohody a odreagování, pokud jste v prvních řadách – opravdu vydáte hodně energie na pohyb a ze všech běžných problémů se vyskáčete. Obecně platí, že cena vstupenek je výrazně levnější v předprodeji (rozdíl se pohybuje okolo 200-300 Kč), a tak se vyplatí šetřit již nějaký ten měsíc předem pokud chcete festivalů objet více. Určitě to za to stojí a tak z 80% nebudete litovat. Pokud byst nenašli uspokojení v podobě kapel, máte alespoň naději v doprovodných akcích. Pojďme se podívat na festivaly a jejich pestrá nabídka:

Pokračování na straně 8 >>>

SCARABEUS online

Naše webové stránky naleznete na adrese

www.casopisscarabeus.net

Veškeré připomínky ohledně webu zasílejte na adresu:

casopisscarabeus@seznam.cz

Stáhněte si nás na internetu

Scarabeus ve formátu PDF si můžete stáhnout z adresy www.casopisscarabeus.net (jedno číslo má kolem 1MB)

Naší mediální partneři:

**ČESKÝ ROZHLAS
OSTRAVA**

99.0 FM • 105.3 FM • 107.3 FM

ČESKÁ TELEVIZE
Televizní studio
Ostrava

FABEX MEDIA

Z Obsahu

Rozhovor

kapela: WohnOUT
(str.10)

Kultura

film: Crash
(str. 19)

Publicistika

Hitrádio Orion
(str.28)

SCARABEUS

**Scarabeus, měsíčník,
číslo 40, ročník 6, 2005, Ostrava, zdarma**

Vydavatel:

občanské združení Okna
Čs. exilu 669
708 00 Ostrava-Poruba
IČO: 683 08 515

Adresa redakce:

DK města Ostravy
28.října 124
702 00 Moravská Ostrava

Šéfredaktor:

Adam Kroupal
(kroupal@centrum.cz.)

Zástupce šéfredaktora:

Hana Brožková
(slecna_blazen@seznam.cz)

grafický návrh a zlom:

Jan A. Janíček
(jan.a.janicek@svetfantazie.cz)

administr. grafika:

Lukáš Drnovský

distribuce:

distribuce.sc@poeta.cz

korektor:

pí. prof. Fuxová

vedoucí rubrik:

Vít Tokarský - Zprávy
(tokarsky@centrum.cz)

Jakub Sosna - A*RE*NA
(jakub.sosna@tiscali.cz)

Hana Brožková - Lampa
(slecna_blazen@seznam.cz)

Ondřej Baštinec - Kultura
(xyz23@seznam.cz)

Radka Klimíčková - Publicistika
(Mytricky@tiscali.cz)

inzerce:

Michal Bauer
(mbo@iol.cz)

fotografie:

Miroslav Diro, Matouš Hrdina, Klára Fialová, Petra Koplová
(fotografie.sc@poeta.cz)

webmaster

David Havlíček
(webmaster.sc@poeta.cz)

Tisk:

Ringier Print s r.o., www.rigierprint.cz; náklad: 2000 ks

Registrační číslo: MK ČR E 10501, **vydáno:** prosinec 2005

Zájemci o práci ve Scarabeovi se mohou přihlásit na
e-mailové adrese casopisscarabeus@seznam.cz

Vydání časopisu Scarabeus je finančně
podporováno Statutárním městem Ostrava

Na Maticním studenti poznávali profesory

Hnutí za vtipnější školu - tedy hnutí, které se snaží zpříjemnit studentům Maticního gymnázia jejich pobyt na této škole vymyšlením různých (a nutno dodat, že vždy originálních a zábavných) akcí, o sobě opět dalo vědět.

Další akce nesla název Poznej si svého profesora a už z názvu je patrné, že studenti se i tentokrát měli na co těšit.

Od středy 22. března byly až do čtvrtku 30. března vystaveny ve vestibulu školy předměty, které

speciálně pro tuto akci věnovali jednotliví vyučující. K některým předmětům, mezi kterými byly např. fixy z Číny, krabička od tabáku do vodní dýmky (uvnitř však nebyl tabák, nýbrž sladkosti), umělohmotná mrkev, tílko či větvička borovice, byl přiložen komentář vlastníka daného předmětu, který měl studentům pomoci rozpoznat, který předmět komu patří.

Studenti měli přístup k tzv. tipovací urně, do které vložovali své tipy na správné odpovědi. Jakmile bylo hlasování ukončeno, urna byla rozpečetena, všechny tipy přečteny a

byli vylosováni úspěšní řešitelé.

Slavnostní vyhlášení výsledků proběhlo v úterý 4. dubna. Tam bylo prozrazeno, který profesor vlastnil který předmět, a poté odhaleni správní řešitelé, kteří se zároveň stali novými majiteli uhádnutých předmětů.

Závěr celé akce nebyl pro studenty ani jejich profesory moc příznivý. Zjistilo se totiž, že studenti ještě své profesory příliš neznají. Ačkoliv sami kantoři uznávají, že podle některých předmětů by své kolegy nepoznali ani oni.

Lucie Linhartová

Jazykové gymnázium není vězení!

Na Jazykovém gymnáziu Pavla Tigrida funguje od začátku druhého pololetí školního roku 2005/2006 kamerový systém a tzv. elektronický školník. Ač to může na lidi neseznámené se situací působit jako narušování soukromí, stížnosti z řad studentů jazykového gymnázia nejsou.

Není divu. Někteří studenti si kamer všimli až několik dnů po jejich nainstalování, ale všichni jsou si dobře vědomi, že to pro ně může být pouze výhodné. Uvnitř budovy jsou kamery umístěny v prostorách šaten, kde mají zabránit poškozování šatních skříněk a jejich vykrádání. Je totiž velmi snadné zhlédnout záznam kamery a viníka usvědčit. Co se elektronického školníka týče, jedná se o přístroj na vchodu do budovy. Díky němu se do školy nemůže nepozorovaně dostat náhodný kolemjdoucí. Tato opatření se nijak nepodepsala na chodu školy ani každodenním životě studentů.

Hana Javorská

KRÁTCE

V literární učebně Gymnázia Čs. Exilu 669 se 4. dubna tohoto roku konala beseda s významným ostravským rodákem Otou Filipem. Tento spisovatel a publicista trvale žijící v Německu věnoval porubským studentům více než dvě hodiny. Otázky studentů se týkaly především Filipova díla, došlo však i na spisovatelův odjezd do německého exilu za socialismu a samozřejmě také na vzpomínky z dětství stráveného v Ostravě. Cenné poznatky si z besedy odnesli jistě nejen studenti maturitních ročníků. -ar-

Od 20. do 22. dubna 2006 probíhala v Olomouci jarní část výstavy Flora. V rámci výstavy bylo možno si prohlédnout kaktusové a citrusové skleníky. Byly zde vystaveny také práce různých středních škol a klubů, které se účastnily soutěže o nejlepší aranžmá témat „Hudba a květiny“ a „Malý oslavenec“.

Cesty k pavilónům lemovaly stánky se sazenicemi, semínky, pokojovými kytkami, masožravkami, kaktusy, různými doplňky pro dům a zahradu a samozřejmě i s občerstvením a sladkostmi pro nejmenší. Pro ty zde byly připraveny také skákací hrady či vláček.

Nevystavovaly se však pouze květiny, jak by název mohl mylně napovídat. Návštěvníci mohli spatřit také zvířata - kajmany, hady, tarantule, želvy. Každý milovník přírody si přišel na své.

-kt-

Soutěž v první pomoci

Studenti Matičního gymnázia opět skvěle reprezentovali školu, tentokrát na soutěži v poskytování první pomoci, která proběhla již tradičně v prostorách Základní školy Zelená 42 v Moravské Ostravě.

Akce se konala v úterý 25. dubna. Soutěž byla rozdělena do dvou částí podle věku žáků, tedy na I. a II. stupeň. Družstvo Matičního gymnázia ve složení Marečková Renáta, Nytrová Tereza, Petrová Nikola, Tesařová Radka a Zedníková Karolína soutěžilo spolu s dalšími jedenácti družstvy v kategorii „Zdravotník II. stupně“.

Studentkám kvarty B se podařilo získat první místo, a to dokonce s pouhou pětibodovou ztrátou z celkových téměř osmnácti set bodů! Prokázaly svou zdatnost jednak na jednotlivých stanovištích při ošetřování rozličných namarkýrovaných zranění, ale také při transportu raněných či u zkoušky z obvazové techniky. Díky svému úspěchu v soutěži se mohou nyní zúčastnit dalšího, regionálního kola.

Lucie Lukačíková
foto: autorka

Další dvojjazyčné gymnázium do Ostravy?

Dne 14. dubna tohoto roku vyšel v Moravskoslezském deníku článek o setkání Joëla de Zorziho, velvyslance Francie, a Helmuta Elfenkämpera, velvyslance Německa, s Evženem Tošenovským, hejtnanem Moravskoslezského kraje, které proběhlo předchozího dne v Ostravě.

Společně jednali o možné spolupráci České republiky, Německa

a Francie. Mimo jiné se rozhodli podpořit myšlenku bilingvních gymnázií v Moravskoslezském kraji. Největší šanci stát se další dvojjazyčnou školou má Gymnázium Pavla Tigrida v Ostravě-Porubě, kde se už nyní vyučuje ve francouzštině dějepis. V Ostravě zatím funguje bilingvní španělské gymnázium na Hladnově, kde studuje v prvním

a druhém ročníku asi šedesát žáků. Od třetího ročníku bude ve španělštině probíhat i výuka chemie, fyziky, matematiky, zeměpisu a dějepisu. V Česku už dvojjazyčná německá gymnázia fungují v Praze a Liberci, bilingvní francouzské střední školy jsou čtyři.

Hana Javorská

Celostátní kolo soutěže ve francouzské konverzaci

Ve středu 5. dubna tohoto roku se v budově Gymnázia Sladkovského 53 v Praze konalo ústřední kolo jazykové konverzační soutěže ve francouzštině. Celou akci pořádal Národní institut dětí a mládeže ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy.

Do celostátního kola postoupili vítězové kol krajských, přičemž za Moravskoslezský kraj to byla Denisa Kokošínská z Gymnázia Čs. exilu 669.

Denisa soutěžila v kategorii B2, stejně jako třináct dalších studentů, kteří se francouzsky učí déle než tři roky a chodí na střední školu, popř. vyšší gymnázium. „Naše zkouška měla tři části: poslechovou, kde text četl rodilý Francouz, popis obrázku, který se

u každého účastníka lišil, a povídání na vybrané, nám předem neznámé téma: Vie professionnelle et vie privée - qu'en pensez vous? (Pracovní a soukromý život – co si o něm myslíte? – pozn. red.),“ uvedla Denisa Kokošínská.

Vzhledem ke shodě bodů u tří nejlepších bylo nutné přidat další část, rozhovor o francouzské politické situaci, v té době rozbourané. „Museli jsme mít přehled o okolnostech, o tom, proč studenti stávkují, ale také znát argumenty jejich protivníků,“ uvádí dále Denisa, která se nakonec umístila na třetím místě.

Hlavní cena pro vítěze ještě není určena, pravděpodobně ale půjde o pobyt ve Francii nebo jazykový kurz.

„Já jsem dostala knihy ve francouzštině, informační brožurky o frankofonních zemích a plakáty,“ dodala Denisa.

O účastníky akce bylo postaráno – pořadatelé jim poskytli oběd, proplatili cestu do Prahy a nocleh na ubytovně. Akce probíhala od devíti do šestnácti hodin odpoledne, po celou dobu vládla přátelská atmosféra a soutěžící byli s takto překvapivě příjemně stráveným dnem spokojeni.

Adéla Mikolášová

Začínají studentům Matičního gymnázia lepší časy?

Matiční gymnázium se už může řadit mezi ty školy u nás, které mají vlastní studentský senát.

Návrh vytvořit senát vzešel od samotných studentů, jmenovitě od Petry Mašinové a Dominika Židka z 2.B, dále jej podpořily paní profesorka Trčková a paní profesorka Pavlínková a návrh byl poměrně vřele přijat také ředitelkou školy. I mezi studenty mělo zavedení senátu velký ohlas.

Senát začal pracovat 1. března, kdy se uskutečnila jeho první schůze, tedy

schůze zvolených zástupců tříd od tercií až po oktávy. Na jedné z dalších schůzí si senátoři ze svých řad zvolili radu senátu složenou ze sedmi členů a také předsedu senátu. Tím se stal Ondřej Kvinta ze sexty A, jehož úkolem bude zastupovat senát navenek.

Úloha senátu není příliš jednoduchá. Měl by totiž být jakýmsi „hlasem studentů“, měl by zjišťovat, jaké jsou na škole problémy, a snažit se je řešit, pokusit se zlepšit komunikaci mezi studenty a profesory a

zajišťovat zajímavé akce nebo návštěvy významných osob. Nedávno dostal senát možnost podílet se na úpravách Školního řádu, pomoci tento dokument trošičku „vylepšit“, aby byl pro studenty srozumitelnější a přijatelnější.

Doufejme tedy, že senát splní všechna očekávání a nezklame naděje, které do něj vkládají profesori, ale především samotní studenti Matičního gymnázia.

Lucie Lukačiková

Den v Českém rozhlasu

Koncem března byli studenti druhého ročníku Matičního gymnázia pozváni na exkurzi do Českého rozhlasu. Pro každého návštěvníka byl přichystán malý dárek - přívěšek na klíče v podobě maskota českého rozhlasu a informační brožurka.

Po krátkém úvodu, kdy byli studenti seznámeni s historií rozhlasu v Ostravě, jim byla přednesena rozhlasová pohádka Děvčátko Momo a ukradený čas

podle předlohy světoznámého autora Michaela Ende. Pohádkový příběh plný fantazie a moudrosti poukazující na hlavní problém dnešního světa - shon, spěch, nedostatek času - zaujal většinu z přítomných.

Stejně tak zajímavá byla i přednáška zvukařů, kteří posluchače zavedli do tajů ozvučování rozhlasových her – například se dozvěděli, že k napodobení příjíždějícího kočáru je zapotřebí kokosu

a starého mlýnku na kávu anebo že chození ve sněhu věrně simuluje tření prezervativu naplněného solamylem.

Na závěr celého programu byli účastníci obdarováni CD, na kterém se mohou zaposlouchat do dalších zvuků, jež se používají v rozhlasových i filmových nahrávkách.

Hana Vildová

Tajfun opět řadí

Divadelní soubor Tajfun působící při ostravském Matičním gymnáziu přišel s dalším novým představením, které kompletně vzniklo jako dílo studentů.

Tentokrát šlo o workshopové představení s názvem Času dost, jehož premiéra proběhla v pátek 24. března v Divadle loutek. „Nejprve jsme upravili pět povídek Roalda Dahla z knihy Dvacet jedna polibků a vymysleli několik způsobů, jak povídky propojit. Dokonce jsme už měli rozdělené role, ale rozhodli jsme se, že se pokusíme vymyslet něco vlastního. Ponechali jsme jen koncept několika vzájemně propojených povídek,“ uvedl Michael Rozsypal, jeden z tvůrců scénáře.

Podle představitelů hlavních rolí prošel workshop za rok a půl tvorby velkým množstvím změn. Ještě měsíc před premiérou se škrtalo, přepisovalo a měnilo. K představení se vyjádřil Ondřej Svoboda: „Hodinu před

začátkem celého představení jsme přišli na to, že neumíme texty a že nemáme nejmenší ponětí o tom, jak budou probíhat přestavby mezi jednotlivými scénami. Nakonec celé představení dopadlo o mnoho lépe, než jsme čekali.“

Za pouhých čtyřicet korun bylo možno zhlédnout originální studentské představení plné vtipných poznámek i excelentních hereckých výkonů, scénky humorné a zábavné, ale i děsivé, napínavé či snad i inspirující. Jedno je však jisté - byly jedinečné a sklídily vskutku velký úspěch.

„Myslím, že největší silou představení byla semknutost party, která něco dlouho tvořila a teď chce ukázat, co vymyslela,“ dodal Michael Rozsypal.

Lucie Lukačiková

ODS navrhla odložení státní maturity

Dle školského zákona proběhne první nově koncipovaná maturita v roce 2008. Začátkem března byl ovšem v Poslanecké sněmovně předložen návrh na odložení státní maturitní zkoušky o tři roky.

Cílem této závěrečné zkoušky je, de jure, zjistit a ověřit, jak studenti dosáhli cílů stanovených rámcovým vzdělávacím programem. Problém činí to, že rámcové vzdělávací programy ještě nejsou, studenti se tedy nevzdělávají podle rámcových vzdělávacích programů, ale podle starých osnov. Tudíž není možné

zjistit, jakých cílů stanovených rámcovým vzdělávacím programem studenti dosáhli, neboť se podle těchto programů nevzdělávají. Žáci, kteří dnes navštěvují druhý ročník střední školy, v době nástupu do své školy nevěděli, že budou podrobeni tomuto typu zkoušky. Jednoduše řečeno – školský zákon současným druhákům oznamuje, že budou maturovat za jiných podmínek, než které platily, když do studia vstupovali.

Návrh bohužel neprošel. Zpochybnění a odložení státní maturitní zkoušky prý znamená zpochybnění

a odložení práce, jež byla vložena do pečlivé přípravy, jak pronesla poslankyně Šojdová. Nevšimavě přeskochme díru v zákonech, jak se občas musí. Místo současných čtyř zkoušek složíme zkoušek šest – z toho tři budou společné (čeština, cizí jazyk a jeden předmět z oblastí: matematika, přírodovědně technický základ, občanský základ a informačně technologický základ), zbylé předměty určí ředitel školy. Tak ať se to povede, hodně štěstí.

Aneta Suchomelová

Maturita u nás i v zahraničí - novinky

Slovenští maturanti jsou v nevýhodě

Středoškolská maturita si na Slovensku stěžují. I přesto, že již od loňského roku si v posledním ročníku mohou zvolit náročnost maturitních zkoušek, vysoké školy je přivádějí do úzkých. Zveřejňují totiž kritéria přijetí ke studiu pozdě. Studenti si však musí vybrat lehčí nebo těžší variantu do poloviny října. V té době ale nejsou dostatečně informováni, jaké podmínky je zapotřebí splnit a jakou váhu vysoké školy přisuzují jednotlivým variantám. Maturita by v budoucnu měly zcela

nahradit přijímací zkoušky na VŠ

Polsko: Maturovat z náboženství?

Marcinkiewiczova konzervativní vláda připravuje zákon, který by v Polsku umožnil středoškolským studentům skládat závěrečné zkoušky i z náboženství. Výuka náboženství a etiky dosud byla nepovinná, bude-li zákon schválen, lekce by měli navštěvovat všichni studenti povinně. Katolická církev má v Polsku veliký vliv a k její víře se hlásí více než 90 % Poláků.

Studenti v ČR budou skládat nové

maturity už v roce 2008!

Se zavedením nových maturit se počítá již ve školním roce 2007/2008. V praxi by to znamenalo, že se jim nevyhnu letošní druháci. Mnohé školy se ohrazují, že na tuto významnou změnu nejsou připravené. Pokusy o odložení až na rok 2010 zamítla sněmovna v březnu. Jak už časopis Scarabeus informoval, maturita se bude skládat z části, jejíž znění bude zadávat stát, a z části profilové, která bude v kompetenci školy.

Miroslav Dír

Nová vlna pro mladé

Již více než dva měsíce vysílá digitálně (multiplex A), na internetu a také na analogových kmitočtech (100,7 Mhz) v Praze a středních Čechách stanice Český rozhlas 4: Radio Wave.

Jak naznačuje nápis, je tato stanice určena mladšímu posluchačstvu. Nabízí žánry, kterým se v běžných rádích nedává velký, či dokonce žádný prostor, například drum'n'bass. Příjemné je též zařazení hudebních počinů méně komerčního charakteru. Mezi netradiční postupy, jež stanice používá, lze zařadit i to, že se studiem lze komunikovat přes komunikační program, známé ICQ. Přesto se rádio drží některých zaběhaných prvků - hitparády, rozhovorů se zajímavými lidmi, písniček na přání. Součástí každodenního programu je několik tematických pořadů, zaměřených na vybrané žánry nebo témata. Bude zajímavé sledovat, jak se tento veřejnoprávní projekt bude dále vyvíjet.

Ondřej Filip

Výměnný pobyt Jazykového gymnázia Pavla Tigrida

V období 1. – 10. března letošního roku navštívili studenti jazykového gymnázia v rámci výměnného pobytu Francii.

Okamžitě po příjezdu však nastal problém - ze strany české se totiž přihlásilo více zájemců než ze strany francouzské, tudíž se několik studentů ocitlo bez ubytování. Našlo se však několik francouzských rodin, které byly ochotny postarat se o více studentů, a tím byl problém vyřešen.

Ve Francii byl zajištěn bohatý program. Hlavním cílem výměny bylo ovšem zdokonalení se ve znalostech francouzského jazyka, což se podle slov samotných studentů povedlo.

V úterý 4. dubna dorazilo čtrnáct francouzských studentů do Ostravy a gymnázium se zahalo do bílé, červené a modré barvy. Opět byl zajištěn denní program, kdy měli Francouzi možnost navštívit například konzervárnu, oděvní podnik, radnici, ZŠ ve Svinově a v neposlední řadě také rožnovský skanzen a přilehlé městečko. V pátek došlo dokonce i k návštěvě proslulé Stodolní ulice a na víkend byl zvolen volný program. Většina Francouzů

vyrazila do ostravské ZOO, někteří však dali přednost výletu do Beskyd.

Zbývá už jen dodat, že tuto výměnu připravila sekce francouzského jazyka

gymnázia Pavla Tigrida, tento rok zejména paní profesorky Mrázová a Gracová.
Nikola Janíková

havlíkovy tyčinky
uvádějí

ŠTERKOVNA

open music

11. - 12. srpna 2006
Hlučín - Jezero

Disgroove • **Ready Kirken** • **Peha (sk)**
Lenka Dusilová • **Laura a její tygři**
B.S.P. • **Vladimír Mišík** • **O5&Radeček**
Lybar Band, **Hoo Hoo Cocktail**, **Kuličky štěstí**, **Windy**
Psychonaut, **Hastr**, **RDT 98**, **Fillip M**, **Fuga**, **Park & Repotámo**

OPAL s.r.o.
Budweiser Budvar
Industroprofil
omlux
DŮM PROFÍ HOBBY ŠEMEŠLO
LIBROS
polar
hey!

vstupné:
předprodej:
220,-
na místě:
280/140/200
pa+so/pá+so

www.ticketstream.cz
TICKET STREAM
prodej vstupenek
224 263 049

www.sterkovnamusic.com

Léto plné festivalů

Ač můžete na festivalech potkat lidi všech věkových kategorií, studenti patří do té nejpočetnější. Koho by nezaujalo vystoupení hned několika desítek kapel, příjemná atmosféra, pěkné počasí (i když tady by se dalo polemizovat, samozřejmě i zde platí zákon schválnosti, a tak pláštěnky s sebou) a alkoholické či nealkoholické

nápoje. V průměru to jsou dva dny naprosté pohody a odreagování, pokud jste v prvních řadách – opravdu vydáte hodně energie na pohyb a ze všech běžných problémů se vyskáčete.

Obecně platí, že cena vstupenek je výrazně levnější v předprodeji (rozdíl se pohybuje okolo 200-300 Kč), a tak se vyplatí šetřit již nějaký ten měsíc předem pokud chcete

festivalů objet více. Určitě to za to stojí a tak z 80% nebudete litovat. Pokud byste nenašli uspokojení v podobě kapel, máte alespoň naději v doprovodných akcích.

Pojďme se podívat na festivaly a jejich pestrou nabídku:

PontonRock 2006

(23.-24.6. Příbram)

www.multifest.net

Z chronologického hlediska se nám jako první představí PontonRock, který je sice od našeho města značně vzdálený, ale o to více výjimečný. Jedná se o druhý ročník festivalu, který nemá v České republice obdoby, celé pódium je postaveno na pontonech na rybníku (přesněji areál koupaliště Nový rybník). Mezi další dominantní rysy patří převaha rockové hudby, ale vystoupí i kapely, které jsou zástupci SKA atd.

Nemůžete zde čekat stejný počet návštěvníků jako například na Noci plné hvězd v Třinci, ale o to je atmosféra, která zde panuje, přátelštější. Už podle prvních oficiálních informací se dá předpokládat, že tento rok bude organizačně lepší než první ročník. Určitě jedna z nejviditelnějších změn se odehrála na poli vstupného, v minulém roce jsme zaplatili stejnou cenu za jeden den i za dva dny – pořadatelé museli aspoň z části festival zaplatit. Pro orientaci: letos v předprodeji 350,- (pátek+sobota), na místě 400,- (pátek+sobota), vstupné na jeden den 250,-

Dokonce se ani nedali zlákat pouze zvuknými jmény, tedy mediálně zvuknými. Jeden z těch vzácných festivalů, který dává přednost kvalitě před slávou.. a předtím klobouk dolů. Mezi nejznámější kapely ale určitě patří Krucipůsk, Post It, The Switch, Guločar či Lety mimo. Tihle všichni samozřejmě předvedou co umí, ale budou tu čírrrrrrí Maťahari, Red Hot Chili Peppers Revival, United Flower a další.

Pokud máte poslední víkend v červnu čas, určitě si udělejte výlet právě do Příbrami.

Rock for People

(4.-6.7. Český Brod)

www.rockforpeople.cz

Rock for People začínal v roce 1994 jako regionální festival z něhož postupem času vyrostla jedna z největších a nejprestižnějších akcí v ČR a celé střední Evropě.

Hlavní program letošního 12. ročníku festivalu Rock for People v Českém Brodě bude rozložen do tří dnů: 4. - 6. července. Vedle již ohlášených zahraničních hvězd - Manu Chao Radio Bemba Sound System /fr/, Fun Lovin' Criminals /usa/, Mattafix /gb/, The Frames /irl/, Seth Lakeman & band /gb/, přibyl do programu několik velmi zajímavých jmen, jako například: New York Ska-Jazz Ensemble /usa/ - novátorské těleso kloubící tradiční ska a reggae s jazzem a swingem, zapatistická parta Los de Abajo /mex/ - spojuje latinskoamerické ska s rockem a popem, Gocoo /jap/ - japonská show jedenácti bubeníků Taiko, Elli + band /de/ - německá zpěvačka, vítězka německé obdoby soutěže Superstar, Mad Heads XL /ukr/ - jedna z největších ukrajinských kapel, Mad Sin /de/ - psychobilly první kategorie, Deadline

/gb/ - londýnská parta s melodickým, našlapaným punkrockem. Kapely tvrdšího ražení zastupují - Agnostic Front /usa/ - tvrdá, syrová HC parta z New Yorku, Madball /usa/ - další zástupci HC scény, rovněž původem z New Yorku, Boy Sets Fire /usa/ - americká progresivní HC kapela. Do Českého Brodu se chystají i zástupci taneční scény - Gilles Peterson (UK), DJ Aphrodite + MC Junior Red (UK) a další.

Domácí scéna je zastoupena kapelami špičkami tuzemské scény. Přijedou kapely Divokej Bill, Tři sestry, Mig 21, Aneta Langerová, Čechomor, Cocotte Minute, Sto zvířat, Vypsaná Fixa, Wohnout, V. Mišík & ETC, Radim Hladík a Blue Effect, Ready Kirken, Southpaw, Hudba Praha, Sunshine a mnoho dalších.

Od slovenských sousedů pak přijedou například Horkýže slíže, Polemic nebo Chiki Liki Tua.

Celý festival bude předcházet tzv. „Večírek pro nedočkávané“, kde 3.7. od 16.00 hod. vystoupí na klubové scéně ve stanu 7 kapel (Medvěd 009, Den a další) a pokračovat bude párty s DJ MUCHO ve stylu latinsko-americké muziky.

Návštěvníkům festivalu bude

jako tradičně umožněno zdarma kempovat přímo na festivalových pozemcích. K dispozici bude i nonstop otevřený informační stan, internetová kavárna, množství her a doplňkových atrakcí.

Vstupenky na letní festival Rock for People jsou v prodeji v síti TICKETSTREAM za cenu 690 Kč + poplatek sítě (s kartou ISIC a ALIVE 590 Kč). Na místě bude vstupné stát 800 Kč + poplatek sítě (s kartou ISIC a ALIVE 680 Kč). Je možné zakoupit vstupenku na celý festival nebo na jednotlivé dny.

RfP autor: RfP

Hrachovka

(27.-30.7. Hrachovec u
Valašského Meziříčí)

www.hrachovka.com

V Létě plném festivalů se konečně dostávám do našich luhů a hájů, tedy do Hrachovce- právě zde jsou přípravy na Hrachovku v plném proudu. Je zasazena do velmi příjemného prostředí, návštěvníci mají možnost koupání v Bečvě, tím je zaručena docela slušná hygiena a největší plus je, že nemusíte čekat, než se budete moci umýt, jen skočíte do vody.

Pokud někdo ze čtenářů byl minulý rok na Noci plné hvězd a líbilo se mu vystoupení Soulfly a v zimě nebyl na jejich koncertě v Praze, mám pro ně velmi (opravdu velmi) dobrou zprávu – hlavním headlinerem budou právě Soulfly v čele s Maxem Cavalerou a Skye, kterou můžete znát z kapely

Morcheeba. Už pro tyhle dvě jména.. se Hrachovka stává mým osobním typem na nejúžasnější letní festival. Vstupenku teď již pořídíte za 590.-, což není věru zlé, pokud si uvědomíte, že máte možnost dále vidět IMT Smile (Slovensko) – jednu píseň s nimi nazpívala i Zuzana Smatanová, Sunshine, Clou, Lenku Dusilovou, Khoibu a další.. snad jediná výtku je ke Gaie Mesiah, opět je na Hrachovce neuvidíme, tou dobou budou hrát v Německu, pravda.. taková nabídka se neodmítá, ale je to ohromná škoda.

Program Hrachovky se neustále doplňuje, proto sledujte pravidelně oficiální web. Každopádně už teď je jasné, že se zde představí více než 120 kapel, ať už domácích nebo zahraničních. 13. ročník Hrachovky se bude odehrávat na čtyřech venkovních podíích a další dvě menší budou ve stanech. Pokud ještě pořád váháte, jestli jet nebo ne, tak vězte, že Hrachovka zaznamenala největší prodej vstupenek v České republice, což

dokládá i to, že během prvních 14 dní se prodalo 800 lístků.

Sázavafest

(3.-6.8 Sázava)

www.sazavafest.cz

Léto plné festivalů pokračuje multikulturním festivalem – Sázavafest. Pro v zeměpise nepříliš obratné: Sázava se nachází asi 40 km od Prahy, má asi 3081 obyvatel a nejvýznamnější kulturní památkou je starý benediktýnský klášter sv. Prokopa v Černých Budách.

Jedná se již o šestý ročník a

snad i proto máme možnost slyšet tady velké množství kapel -3 dny – 3 scény – 120 účinkujících. Pokud máte opravdu vytříbený vkus.. i vy zde určitě najdete to své. Opět však musím odkázat na oficiální web, neboť i zde je hodně kapel v jednání. Mezi ty potvrzené patří Skyline, Gipsy, Čechomor, Švihadlo, Gaia Mesiah a mnoho dalších.

V areálu budou stánky s CD, knihami, s tričky a podobně. Můžete také vidět filmové projekce nebo divadelní představení. V podstatě by se dalo

říci, že Sázava má ty nejlepší atributy proto, abyste zde mohli prožít úžasné dny. Jen pokud máte psa či jiné zvíře, tak si najděte hlídání, jak už to bývá na festivalech, i tady mají vstup zakázán.

Vstupné se teď již vyšplhalo na cenu 650,- v předprodeji a na místě za 800, ale myslím že ty kapely za to docela stojí a nakonec.. na internetu je mnoho serverů, kteří nabízejí nejrůznější soutěže.. můžete i zde zkusit své štěstí ..

Nejlepší zpěvačky Čech a Slovenska na festivalu Štěrkovna Open Music

(11.-12.8. Hlučín)

www.sterkovnamusic.com

HLUČÍN - Nejlepší zpěvačky České a Slovenské republiky pro rok 2005 vystoupí na letošním ročníku festivalu Štěrkovna Open Music. Ten se koná v Hlučíně na Opavsku na břehu tamního jezera 11. a 12. srpna. Na festival přijede držitelka dvou českých Andělů Lenka Dusilová a slovenská zpěvačka Kateřina Knechtová, která letos se svou skupinou Peha získala čtyři ceny Aurel 2005, což je obdoba našich Andělů.

Na Slovensku velmi populární Peha se podle některých kritiků už nyní řadí mezi skupiny jako Elán a No Name. Při předávání výročních cen si zpěvačka na podium zašla několikrát. Peha byla vyhlášena skupinou roku, album „Deň medzi nedeľou a pondelkom“ se stalo

deskou roku a skladbou roku pak píseň Za tebou. Zpěvačka Kateřina Knechtová byla navíc zvolena zpěvačkou roku.

Lenka Dusilová letos od české akademie populární hudby dostala sošky dvě. Stala se zpěvačkou roku a její album Mezi světy bylo vyhlášeno nejlepší deskou roku. Stejně ocenění se jí dostalo i při vyhlášení cen FACTORY MUSIC AWARDS 2005.

Kromě Dusilové a Pehy se mohou těšit i na další známé interprety. Novinkou posledních dnů je například Ready Kirken a také klasik českého bigbeatu Vladimír Mišík.

„Snažili jsme se interprety vybírat tak, aby Štěrkovna měla co nabídnout jak mladým, tak i návštěvníkům střední

generace. Proto se na podium bude potkávat Peha s Lenkou Dusilovou a třeba i Mišíkem,“ vysvětlil jeden z pořadatelů Petr Bretkopf. Dodal, že seznam letošních kapel doplňují už dříve nasmlouvaní: B.S.P. s Kamilem Štíhalkou, Laura a její tygři či šumperská britpopová formace O5&Radeček. Hlavním zahraničním hostem bude Disgroove ze Švýcarska. Celkem se v Hlučíně letos představí dvě desítky kapel.

Festival, který pořádá skupina Lybar Band společně se Sportovně rekreačním areálem Hlučín, začne 11. srpna odpoledne. Vstupné na oba dny bude v předprodeji stát 220 korun. Veškeré informace nejen o předprodejních místech se zájemci dozví na internetových stránkách www.sterkovnamusic.com.

Autor: Štěrkovna Open Music

SOUTĚŽE O VSTUPENKY

Časopis Scarabeus má pro vás hned několik soutěží, některé naleznete v naší tištěné podobě, ale jiné i na webových stránkách www.casopisscarabeus.net - v průběhu léta se zde budou objevovat fotoreporty z festivalů.

NOC PLNÁ HVĚZD

(23.-24.6. Třinec)

Pokud nemáte nic v plánu na poslední víkend v červnu a nechystáte se ani na PontonRock 2006, máme tady pro vás soutěž o 5x 2 vstupenky. Své odpovědi posílejte na mail: hana.brozkovaa@seznam.cz

Hlavní ozdoba festivalu bude kapela Moonspell, z české a slovenské hudební scény se zde objeví Divokej Bill, Peha, Doga či Vypsaná fixa ... více informací na www.nocplnahvezd.cz

Soutěžní otázka:

Která kapela bude hrát v sobotu 24.6. na scéně B od 15:50 do 16:20 ?

Festival Štěrkovna Open Music

Základní informace jste si snad už přečetli a teď velmi jednoduchá otázka o 5x2 vstupenky...

součástí sdružení FUN, napište nám, co se pod touto zkratkou skrývá.

Soutěžní otázka:

Festival Štěrkovna Open Music se stal

Hana Brožková

Photo: Hana Brožková

Poznámka editora Logičnost nelogična

Šarmantní párek středního věku si po dlouhé době vyrazil do divadla s úpěnlivou touhou po kulturním zážitku. Ačkoliv průběh představení v obou zprvu vyvolat projev mírného zděšení, nakonec se spíše z rezonance s diváckým prostředím než ze smíření s některými fakty provedení přece jen naladil na strunu sprostoty a hrubosti. Po skončení emotivního sálání celého představení se šepem obrátila drahá polovička na svého protějška s dotazem o vysvětlení smyslu děje. Protřelý znalec divadelního prostředí na tento dotaz následně odpověděl charakteristikou podprůměrnosti, která navzdory očekáváním neprokázala dostatečnou smyslovou hloubku.

Když na přelomu 18. a 19. století začínali tvořit svá šokující díla romantičtí malíři, zdálo se, že se zde rodí plnohodnotná reakce na čistě rozumové pojetí racionalistických myslitelů. Oba tyto směry byt' nabízeli naprosto odlišný způsob vnímání světa, snažili se jej obsáhnout resp. zcela v celé své empirické komplexnosti. Dnešní doba si namísto toho bohatě vystačí alespoň s dojmem této komplexnosti. Ačkoliv nejsme schopni v běžném životě obsáhnout všechny jeho věcné souvislosti (ani stanovit které z nich jsou těmi věcnými), snažíme se nalézt uspokojivý prostředek, který by nás alespoň rámcově zasvětil do problematiky některých jeho součástí. Tyto součásti jsou nám však nutně předkládány ve zjednodušené podobě, která navozuje zdánlivě logický směr od příčiny k důsledku. Na okolní jevy poté aplikujeme posloupnost tohoto druhu v rámci určitého přesvědčení o racionalitě.

Mnohé druhy umění jsou naproti tomu ve většině případů od existenční potřeby vysvětlení některých jevů osvobozeno, a proto se může plně věnovat zobrazení skutečnosti bez podobných argumentačních příkras. Hlavní roli v něm tudíž nehraje logická reakce na určitý podnět, ale spíše citová stránka měnící se mnohdy až v živočišný způsob rozhodování.

Při střetu těchto dvou světů pak „racionalita“ zákonitě hledá smysl právě ve zmíněném směru, pakliže jej však nenachází, je to paradoxně v tomto směru naprosto logické. Je proto občas velmi poučné sledovat někoho, kdo se cítí vyděšen při pohledu do zrcadla, byt' se třeba jedná o zrcadlo divadelní.

A souvislost se zařazením tématu médií do červnové Areny je rovněž logicky nasnadě, Jakube, Viléme, Jarmilo.

Jakub Sosna

Protesty proti CPE

Jsem studentkou české sekce jednoho lycea na jihu Francie, takže nedávné nepokoje se mě blízce dotýkaly. Protesty byly zejména ze strany francouzských studentů. Nelíbilo se jim znění zákona o prvním zaměstnání (fr. zkratka CPE). Podle tohoto zákona by zaměstnavatel mohl dát mladému člověku (do 26 let) výpověď bez udání důvodu po dobu prvních dvou let zaměstnání. Málokdo si ale přečetl zákon celý, takže toto jsou pouze slova, která nám předkládali protestující studenti.

V našem, stejně jako v mnoha dalších městech po celé Francii, proběhlo několik stávek a demonstrací. Ze začátku zde byla účast vysoká, postupně ale slábla. Některé akce se konaly přímo ve škole. Nejtvrdším zásahem byly blokáže lycea. Studenti postavili před školu několik barikád a nikoho nepustili dovnitř (my jsme byli ve škole na internátu). Někdy se o blokování a stávkách předem hlasovalo, jednou však nastala situace, kdy spousta lidí chtěla jít do vyučování

a asi dvacítky jiných jim v tom bránila. Konaly se také studentské schůze, kde se debatovalo o současné situaci. Velmi často padalo slovo „demokracie“. Mě osobně tyto protesty vadily. Určitě se našlo mnoho lidí, kteří stávkovali jen proto, aby nemuseli jít do školy, nebo se prostě „hnali za stádem“. Zákon CPE sice nevypadá na první pohled příliš spravedlivě, ale na druhou stranu tito lidé nepochopili flexibilitu trhu práce. V případě, že bylo jednoduché někoho vyhodit, bylo také jednoduché někoho zaměstnat. Navíc bylo díky tomuto zákonu vytvořeno mnoho pracovních míst pro absolventy vysokých škol. Studenti však dosáhli svého a prezident CPE nakonec zrušil. Některé protesty však pokračují dále, přinejmenším na pařížské Sorbonně. Tímto se nezaměstnanost v žádném případě nesníží a Francie by měla hledat jiná řešení.

Barbora Tomisová

Pendolino za milion

Milion korun českých. Tak právě takovouto částkou bude odměněn ten, kdo posprejuje jeden z poměrně nových vlaků Pendolino a natočí se při tom na kameru. Když jsem tak slyšela šepot zájemců o toto dobrodružství, málem mi to vyrazilo dech. Divila jsem se, kolik lidí je schopno riskovat odhalení. A mám pocit, že i kdyby se někomu ten milion podařilo vyhrát, existuje přece videozáznam, který může být pro „pachatele“ poměrně nebezpečný, protože by jistě velkou měrou pomohl k jeho odhalení, dopadení a potrestání. Přinejmenším by přišel o vyhranou částku.

Zkrátka se divím, kolik mezi námi žije lidí ochotných riskovat pro peníze svou svobodu, kolik lidí nemá na práci nic

než ničení majetku druhých. A co hůř, ještě jim to působí radost.

Na druhou stranu jsem zvědavá, jak se k této situaci postaví České dráhy, pokud o ní už ovšem neví, jak dokáží své vlaky, které jsou jejich chloubou (alespoň po skončení vlny poruch), uhlídat.

Také může být zajímavý postoj a informovanost médií, až za nějaký čas začneme slyšet zprávy, ať už o neúspěšných či úspěšných pokusech chamtivců.

Nikola Janíková

Nikola.Janikova@seznam.cz

MÁME NOVÝ WEB:
www.casopisscarabeus.net

SCARABEUS
online

Mají média vliv na mládež?

Často se diskutuje o tom, zda filmy vysílané v televizi mohou ovlivnit psychický vývoj mládeže, zejména dětí. Stačí, když si uvědomíte na kolika programech se vysílá sex, drogy a násilí. Dnes se to řeší buď upozorněním před začátkem vysílání, že pořad je pro děti nevhodný, nebo je vysílán až po dvaadvacáté hodině a označen hvězdičkou. Je to ale postačující?

Pokud to dětem budete zakazovat, tím víc to budou chtít vidět, vždyť zakázané ovoce chutná nejlépe. Rodiče si mohou stěžovat na přílišné uvádění „pořadů pro dospělé“, ale už pouze na nich záleží opatření, jak chránit své ratolesti před shlédnutím těchto údajně pohoršujících pořadů. Ale já si kladu otázku, opravdu nás to tolik kazí?

Když se v nějakém pořadu objeví něco z těch věcí, pak to většinou skončí tak, že osoba, která například brala drogy, zemře nebo jí uvězní, protože peníze na další dávku někde ukradla, a podobně... Tak proč je to pohoršující? Pokud nás to nějakým způsobem ovlivní, tak spíše tím směrem, že si uvědomíme možné potíže spojené s užíváním omamných látek. V případě, že někdo skutečně začne omamné látky používat, nebude to způsobeno sledováním televize, ale jiným vlivem.

Neříkám, že například porno nebo něco jiného se sexuálním podtextem je vhodné pro nezletilé, ale ani si nemyslím, že to způsobí předčasnou sexuální aktivitu, větší podíl na tom spíše bude mít skutečnost rychlejšího vývoje

dnešní mládeže a jejího dřívějšího dosažení pohlavní dospělosti.

Přesto si myslím, že média mohou ovlivnit psychiku jedince, ale v tomto případě nezáleží na věku. Ve zprávách je každý den nová katastrofa a tyto vnější vlivy mohou někdy vyvolat až deprese a lehké změny chování. Svět se pomalu blíží ke svému vlastnímu zničení a všude je o tom tolik informací, že se někdy zapomíná na drobné radosti, které se také dějí všude kolem nás a které by mohly zmírnit intenzitu pocitů z předchozích zpráv.

Hana Hurníková

Informace, média, vedlejší efekt (reklama v nás)

Čas nás všechny žene dopředu. Nestíháme. Snažíme se držet krok s dobou. Stejně tak ani TV, rozhlas, tisk nebo internet nechtějí zůstat pozadu. Média dávají naprosto nový rozměr našemu 2D a 3D světu. Sdělovací pud z nás doslova „ždíme“ maximum. Jo, ta technika, ta nám ještě ukáže. Od tradičního: „Slyšte, slyšte, co stalo se v království...“ jsme se během několika generací dopracovali až k: „A nyní aktuální přehled zpráv.“ Z obyčejné zvědavosti se vyklubala posedlost informacemi. Vědět = mít přehled = mít téma pro společenský rozhovor. Zkuste vysvětlit nějakému E.T. (klidně se obraťte na mimozemšťana z rubriky Lampa), že večerní „dávka emocí a aktualit“ v podobě televizních zpráv nebo na stole rozložených novin tvoří neodmyslitelnou součást života mnohých z nás (do toho množství lidí si dovoluji započítat i čtenáře Scarabea). Problémy vzdálené desítky, stovky, tisíce kilometrů nás osloví (dědoušci láteří, babičky hubují, kam ten svět spěje).

O událostech bychom opravdu měli něco tušit. Navíc, když se zajímáte o světové dění – prosím, jak je libo. Nemohl by ale existovat únik, právo být mimo hysterické, až zveličené zvěsti, politické kampaně a šarvátky (slovo šarvátky je opravdu odporné, naneštěstí nejvíce výstižné), vyřizování účtů slavných? Co kdybychom šli k volbám s tím, že náš hlas dostane ten, jehož výsledků a aktivit jsme si všimli bez propagačního letáku? Tímto by odpadl umělý image „pracanta“ a „dobráka“, který si ostrými lokty vybojoval místo před kamerami nebo na titulní straně (to je samozřejmě veřejným tajemstvím). Jednoduše řečeno – skončí média, skončí klamy. Včetně (re)klamy.

Vysílání, tisk, provozování webu nejsou žádné charitativní akce pro lepší přehled vážených spoluobčanů, ale business, z něhož naplno těží jen pár jedinců, zbytek – včetně diváků – využívá komerční stránku věci (=reklamu) k umytí zubů, nádobí, ustlání (ti lepší stihnou domácí úkoly). Vedlejší efekt si nepřiznáme.

Ovlivnitelnost. Ovlivnitelnost tedy nejenom hlavních představitelů, ale hlavně naše ovlivnitelnost (slovo ovlivnitelnost je důležité, všichni jsme ovlivnitelní, ale kdo to umí přiznat?). Zvuk, obraz, text, vtipný gag – kombinace faktorů, díky nimž nám v paměti přece jenom něco zůstane. Kdybychom náhodou zapomněli, tak nás výrobce opět odkáže na média, protože to „Znáte z reklamy“ (pokud jste tento lísteček ještě neviděli, tak jste opravdu šťastní lidi). Nakonec si stejně koupíme propagovaný produkt. Proč? Jsme důvěřiví – „Vždyť to bylo v TV, říkali to v rádiu, psali to v ...“

Ostatně naši důvěřivost taky nikdo nešetří. Lze vůbec vybrat důvěryhodný zdroj? Potom ale naopak – Jak poskytovat důvěryhodné zprávy, když nejžádanějším artiklem je právě informační fast-food?

Denisa Kokošínská

Hepčí, kokodák- chřipku má pták!

Taky jste v ZOO krmili labutě? Pamatuji si, jak vždycky netrpělivě natahovaly dlouhé krky, čepýřily své sněhobílé peří a za hašteřivého syčení se praly o kusy chlebové kůrky, které jsem jim házela. Letos ale budu labutě nejspíš krmit naposledy, tedy alespoň podle prorokování médií. Díky zákeřné, smrtící a bubákovské ptačí chřipce přijdeme o všechny opeřence, ať už létavé či nelétavé (Takže se urychleně přestaňte chlubit cizím peřím!), poté virus hupsne na člověka a všichni umřeme. Taky se tak moc bojíte?

Mediální bublifuky vyfoukly obrovskou bublinu pod pracovním názvem H5N1. Jenže, jak všichni poctiví bublifoukači dobře vědí, každá bublina dřív nebo později praskne. Odvíjí se mi před očima stejný scénář jako tenkrát, když lidé začali být šílení z nemoci šílených krav (dodnes se neví, jestli se někteří hysteričtí také nakazili, anebo je pouhá zmínka o BSE tak vyděsila), slintavky a kulhavky. Kde jsou teď? Praskly a zbyla z nich jen sprška mýdlové vody a já nepochybuji o tom, že stejný osud potká i ptačí chřipku.

Celý ten humbuk kolem mi neleze moc do hlavy. Tvůrci zpráv (rozhlasových, televizních i novinových) mají nejspíš dojem, že když lidstvu akutně nehrozí katastrofa, nejlépe smrtelná, mohou si své náčiníčko zabalit. To se ovšem zatím nestalo, neboť okolnosti jsou pro celosvětovou hysterii více než

příznivé. Ale proč až teď? Lidé setkání s ptačí chřipkou už víceméně úspěšně absolvovali, a to dokonce několikrát. Před více než sto lety byl virus poprvé zpozorován u ptáků v Itálii, v roce 1961 se zjevil v Jižní Africe, pak si dal na chvíli volno, aby vzápětí (Přesněji v období 83-84) plnil Spojené státy, kde údajně koluje dodnes. To mi pošeptal kamarád Internet, ale ti, co k němu přístup nemají, jsou odkázáni pouze na televizi, noviny a rádio. Moc by mě zajímalo, proč se o ptačí chřipce nemluvílo dříve. Možná proto, že se týkala jen ptáků. To je logické, vždyť komu -kromě chovatelů- záleží na likvidování podezřelých drůbeží? Problémy nastaly, jakmile se chřipka objevila v Hong Kongu, kde na nákazu zemřelo šest z osmnácti nakažených lidí. Jistě vás neminula i šokující zpráva o úmrtí malých asijských dětí, které napadlo, že si zahrají fotbal. A protože byly z chudé rodiny, jako míč jim posloužila kuřecí hlava. Na co všechno ty děti nepřejdou! Tak tedy bylo potvrzeno, že ptačí chřipka je přenosná z opeřenců na exempláře rodu homo. Byla přijata opatření, nakaženou drůbež odsoudili k vyhubení a zdálo se, že je vyhráno. Ale potom přišli vědci s hroznou předtuchou. Co by se stalo, kdyby se virus (už sám o sobě velmi nakažlivý) skamarádil s lidskou chřipkou? Zahájilo se testování a obavy zbarvené do odstínů šedi se naplnily.

Pak by byla ptačí chřipka přenosná z člověka na člověka, což by vedlo k epidemii a následné pandemii. Chytré hlavy daly tedy svá myšlénka dohromady a vyrobily Tamiflu. Preparát, který má údajně chránit před H5N1. Ovšem jejich kolegové na Slovensku přišli na to, že tento preparát při nadměrném užívání způsobuje mozkové nádory. Při nadměrném užívání, dobře, ale přece jen... Pandemie zatím nehrozí a já pevně věřím, že ani nebude hrozit, takže nechte Tamiflu v lékárnách a lékárníčkách. To se mi to řekne, co? Já vím, ono to není jednoduché, když na vás ze všech novin vyskakují slova pandemie, ptačí chřipka, H5N1, v televizi vidíte záběry uhynulých ptačích těl v různém stadiu rozkladu, drůbež a vajíčka se taky neprodávají jako kdysi a vás sužují sny plné ptačích exkrementů a kuřecích hlav. Přece nikdy nemůže být tak hrozná, aby nemohlo být ještě hůř. Aspoň, že ti teroristé upustili od obrovských sebevražedných atentátů a krávy nám zase bučí normálně. Já jen doufám, že lidstvo brzy otevře pevně spekulovat zalepené oči, přestane nad nebohými ptáčky a jejich chřipkou, podívat se na děti v Africe, které si naši pozornost zaslouží určitě více, a začne zase žít normálním životem. A neberte mi papírové vlašťovky, ty ptačí chřipku určitě nemají!

Karolína Pelechová

Jenáctý rok ve znamení PMUN

Je 10:00, nacházím se v Kongresovém centru Praha. Míjí mě dvojice mladíků diskutující o námořní dopravě. Je jim kolem osmnácti, jsou společensky oblečení a vstupují do místnosti s nápisem „I.výbor.“ Kde to jsem? Na Pražském modelu Spojených národů. Spolu s dalšími studenty, kteří se přihlásili do tohoto každoročního projektu pořádaného Asociací pro mezinárodní otázky - AMO.

PMUN¹ vznikl v roce 1995 na půdě Vysoké školy ekonomické v Praze. Za dobu své jedenáctileté existence jím prošla řada mladých lidí se zájmem o dění ve světě, politiku, ekonomiku a další obory. Dveře jsou však otevřené i pro ty, kteří si chtějí Model jen vyzkoušet. Tento projekt je v republikovém měřítku ojedinělý, pokud neuvažujeme projekt rámcově podobný, rodící se ve Svitavách – SYMUN. Ve světovém měřítku je konání takovýchto modelů běžné, pro ilustraci New Yorkský NMUN nebo německý DSAMUN. Ve Spojených státech je však situace mírně

odlišná, modely se zakládají při větších univerzitách (Harvard, Columbia,...). Vesměs se jedná o projekty se stejnou hlavní myšlenkou – simulací jednání OSN, lišící se svým rozsahem.

Principiálně lze rozdělit Model na dvě části: workshopy a konferenci. Workshopy slouží účastníkům jako zdroje informací k jejich působení a rovněž jako místo, kde si lze vyzkoušet různé vyjednávací taktiky, prezentaci stanoviska svého státu a další. Vcelku přesně je vystihuje „český“ název - přípravná setkání. Jejich součástí je přednáška hosta. Hosté jsou veskrze zajímaví, právě skončený ročník navštívila například válečná zpravodajka Petra Procházková. Konference začíná slavnostním zahájením, na kterém si zúčastnění delegáti států vyslechnou projevy všech delegací. Zůstává otázka, na kolik je možné udržet pozornost až k projevu Zimbabwe. Po slavnostním zahájení začíná následujícím dnem vlastní jednání.

Když je maratón jednání

ukončen a certifikáty za účast rozdány, nastupuje SE – Social event. Tato akce pořádaná v poněkud více neoficiálních prostorách je vítaným uvolněním a zpříjemněním účasti na Projektu.

Model přináší studentům šanci vyzkoušet si diplomatické jednání, obranu postojů v různých otázkách, možnost zjistit, jak fungují mezinárodní vztahy a mnohé další. Věc, kterou model přináší rovněž je možnost setkat a hovořit s množstvím zajímavých lidí ze všech koutů republiky. Setkají se zde, navážou kontakty a třeba na diplomacii nezanevrou.

Pokud Vás tento projekt zaujal, věřím, že se rádi začtete do rozhovoru na toto téma.

Ondřej Filip

¹(Zkratka z anglického originálu Prague Model United Nations)

Bulvár

Na titulní straně polonahá hvězda showbyznysu a nad ní tučný nadpis hlásající: „Odhalení temné minulosti.“ Vedle těchto pochybných novin leží jiné, které však v kontrastu s prvními působí poněkud stroze. Po kterých z novinách sáhnete?

Někdo líně přistoupí k regálu, popadne svou denní dávku drbů za pár korun a těší se na „příjemně“ strávenou chvilku u kafe. Titulku: „Virusu H5N1 podlehl další oběť,“ si ani nevšimne. Člověk mající na bulvár negativní názor si bez jakéhokoliv rozmyšlení koupí svůj oblíbený tisk, kterému plně důvěřuje. A zatímco čeká ve frontě, aby mohl zaplatit za vybrané noviny, sjede ironickým pohledem titulní nadpis bulváru a na obličej se mu objeví úšklebek říkající: „To jsou zase kecy.“ Existuje ještě jedna skupina lidí. Ta si pravidelně kupuje seriózní noviny, avšak první strana týkající se rozvodu oblíbené herečky ji udeří do očí, a tak se dostává do okamžiku, kdy záleží pouze na vnitřním názoru, zda se nechá bulvárním článkem přesvědčit ke koupi, či dá přednost serióznější informacím.

Bulvár se těší velké oblibě u lidí různého věku, vzdělání i pohlaví. Ale proč? Je to snad díky titulům, které vykřikují do světa polopravdy o lidech, kteří se vyhřívají na výsluní? Fotkám se spoře oděnými celebritymi nebo možná za to mohou do očí bijící barevné nadpisy

přes půl stránky? Zaregistrovali jste si někdy, že když vstoupíte do trafiky, plátky jako Blesk, Aha, Šíp apod. máte obvykle v úrovni očí, takže si jich všimnete jako prvních? Náhoda? Nebo chytrý tah? Jistou roli v úspěšném prodávání hraje také určitě fakt, že v televizi, rádiu i na billboardech se denně setkáváme s reklamami, kde jsou věty upraveny tak, aby v nás vzbudili zájem o daný článek. Je také smutnou skutečností, že dnes i některé noviny zabývající se pravdivými zprávami si sem tam k hlavní zprávě něco přidají nebo naopak uberou. Jsou to sice maličkosti, avšak často změni znění zprávy. Lidé nezasvěcení do konkrétního problému si to však ani neuvedomí.

Místo nedělní chvilky poezie dnes čím dál více lidí v neděli usedá k „zajímavému“ tisku přinášejícímu ty nejpikantnější drby týdne. Je zajímavé, že lidé, kteří bulvár pravidelně čtou, to přímo nepřiznají. O tom, která hvězda má jakou plastiku, však ví vše. Co je to za blok, že se stydíme přiznat činnost, kterou si vyplňujeme svůj denní harmonogram? Připomíná mi to trochu začátky první řady reality show Vyvolení, kdy jsme se na první díly dívali málem potajnu, aby to druhí nevěděli. Se zvědavostí, co vlastně přijde a také s otázkou: „Co by tomu asi řekli ostatní, kdyby tušili, že se na to koukám?! Odsuzovali by mě stejně tvrdě, jako odsuzují tento pořad?“ Postupem času se stali Vyvolení fenoménem a tak i všudypřítomným tématem, ale stejně

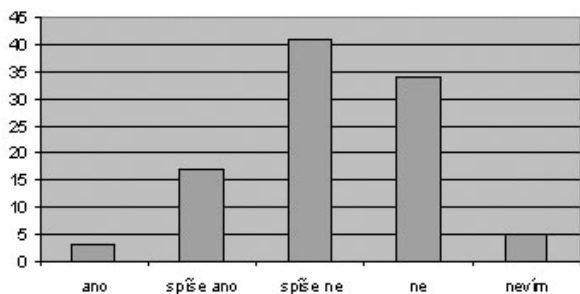
každý používal frázi: „Já se na to sice moc nedívám, no ale ta Wendy...!“

Noviny rozpítávající do detailů slavné lidské životy totiž moc dobře vědí, co chceme číst, co některé z nás zajímá. Přitom, když se nad tím zamyslíme, všechny celebrity jsou naprosto normální lidé jako my. Vyčnívají akorát tím, že mají ten dar dobře zpívat, psát knihy nebo reprezentovat republiku v oblasti sportu. Proč na to tedy tak často doplácíme? Bulvár totiž moc dobře ví, že tomu uvěříme, i když to nebude pravda, protože prostě chceme aby to tak bylo. Co je na tom, že Helena Vondráčková strávila normální klidnou dovolenou v Alpách? Verze, že zde léčila vážnou nemoc, která málem ukončila její kariéru, je přece mnohem zajímavější! Bulvár je showbyznys nimrající se ve slabostech lidí a slovíčkaření. Nezajímá je, kde končí pravda a začíná fikce. Důležité je, aby se to dobře prodávalo, četlo až dokonce článku a předávalo dále. Časté žaloby jim také nedělají problém, protože zisky z prodeje tyto výdaje zakryjí.

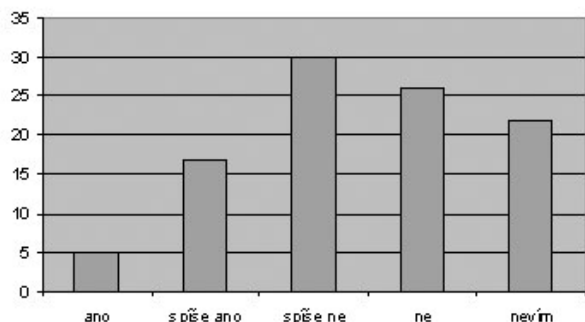
Až příště budete stát nad nějakým podobným článkem o slavné osobě vzniklém v redakci Blesku, Spye nebo Rytmu života, zkuste si uvědomit, zda těmto slovům opravdu věříte nebo pouze věřit chcete.

**Eva Juřenová
Irena Lištiaková**

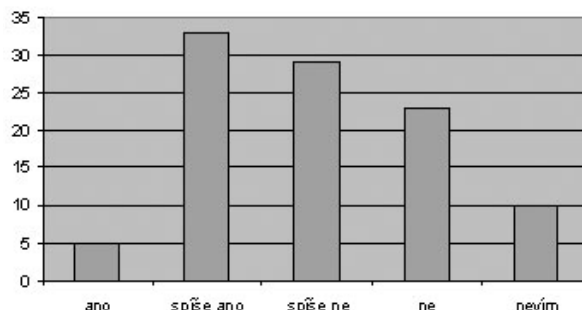
Hrají u vás mediální informace klíčovou roli při rozhodování o koupi určitého výrobku?

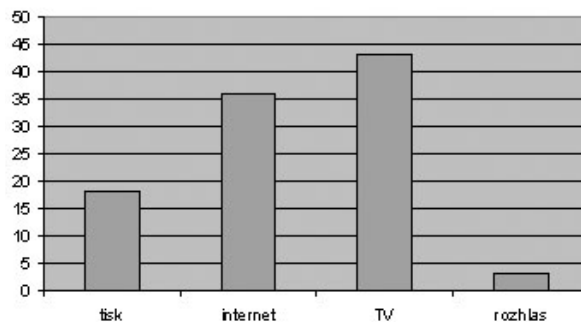
Přispívají podle vás média pozitivně k řešení našich každodenních problémů?

Byli byste si ochotni připlatit za podrobnější a kvalitnější informace na úkor reklam u veřejnoprávních médií?

Který typ médií upřednostňujete jako zdroj zpravodajských informací?

Vážení čtenáři, jako informační doplněk a rozšíření tématu článku Vám přinášíme tento rozhovor. Za časopis Scarabeus se ptal Ondřej Filip a za Asociaci pro mezinárodní otázky odpovídala Hana Valentová.

Na úvod trochu faktů. Co je AMO, kdo je AMO a jaké jsou cíle této organizace? Asociaci pro mezinárodní otázky založili lidé, kteří připravovali první ročníky Modelu OSN v České republice. Model však dnes už není jediným projektem AMO: pravidelně pořádáme veřejné diskuse, našimi hosty byli třeba bývalý generální tajemník NATO George Robertson či diplomatka Magda Vášáryová. Výzkumné centrum AMO publikuje analýzy a pořádá mezinárodní konference – v loňském roce jsme pořádali konferenci o Evropské politice sousedství. Vydáváme i publikace, v poslední době například příručku pro středoškolské učitele Jak učit o Evropské unii. Naše projekty mají za cíl zvýšit v české společnosti povědomí o mezinárodních vztazích a zahraniční politice a poskytnout prostor pro debatu. Více informací najdete na stránkách www.diplomacie.info, kde je mimo jiné i databáze důležitých odkazů ke všem zemím světa, což se může hodit při psaní seminární práce nebo referátu.

Existuje nějaký plán do budoucna - vize, které chcete dosáhnout?

Chceme co nejlépe naplňovat náš cíl zmíněný již výše, nadále zvyšovat kvalitu našich programů a přicházet s novými podněty a nápady. Už dnes můžeme říci, že patříme mezi přední organizace v oboru mezinárodních vztahů. České republice, což nás těší, ale také zavazuje v další práci.

PMUN odstartoval v roce 1995. Můžeš mi říct, co tomu předcházelo?

Modely OSN se konají po celém světě, ale většinou se jich účastní vysokoškoláci. V letech 1994-95 byla Česká republika členem Rady bezpečnosti a tak se v Praze na Vysoké škole ekonomické sešla skupina vysokoškoláků, kteří simulovali zasedání Rady bezpečnosti. Jejich setkání bylo úspěšné, a proto se rozhodli připravit mnohem rozsáhlejší simulaci jednání OSN. Tehdy Pražský model Spojených národů vznikl.

Co všechno se od té doby změnilo?

Proměnila se například struktura výborů, ve kterých studenti-delegáti

jednají. Tak do Modelu přibyla například Světová zdravotnická organizace, kde zasedají studenti, kteří chtějí jít třeba studovat medicínu, ale zdaleka nejen ti. Změnil se částečně i program přípravných setkání, jichž se teď koná pět, a to vždy v sobotu. Každým rokem se snažíme Model zlepšovat a přinášet do něj novinky, k čemuž nás inspirují i reakce účastníků.

Komu je Model určen?

Modelu se mohou zúčastnit středoškoláci z celé České republiky. U nás přitom není důležité, jaké známky studenti mají ve škole, ale zdali se zajímají o okolní dění a chtějí se k němu vyjádřit. Podstatná je chuť dovídat se něco nového.

Jaké jsou hlavní přínosy pro delegáty, případně pro další zúčastněné?

Delegáti mají možnost poznat, jak to chodí v diplomatickém světě: dozví se tedy nejen spoustu informací o státu, který zastupují a o tématech, o nichž jednají, ale zdokonalí se třeba i v rétorice. Nejdříve vystupují se svými projevy před menším publikem, až nakonec vedoucí delegací pronášejí na zahájení konference úvodní projevy před stovkami delegátů, skutečných diplomatů, novinářů a dalších hostů. To vše v reprezentativních prostorách, letos například přímo na ministerstvu zahraničí v Černínském paláci. Kromě toho mají možnost potkat se s mnoha zajímavými lidmi, například s válečnou zpravodajkou Petrou Procházkovou nebo s bývalým eurokomisařem Pavlem Teličkou.

Mnoha lidem se ke Spojeným národům váží její vojenské mise SFOR, KFOR, UNPROFOR,... a dětský fond UNICEF. OSN však působí v mnoha různých oblastech, můžeš jmenovat ty nejvíce prioritní?

Ano, všeobecně známých je pár zkratk spojených s OSN, ale celý systém OSN zastřešuje další spoustu orgánů – od Světové meteorologické organizace až po Populační fond. To jistě nejsou nejvíce prioritní oblasti, nicméně je to důkaz, že role OSN je také koordinační čili určitým způsobem spojuje různé země při řešení problémů. Velký význam má OSN v oblasti humanitárních misí a lidských práv.

Lze najít některé oblasti v mezinárodní politice, kde se díky OSN podařilo dosáhnout pokroku?

Dalo by se říci, že krůčky OSN jsou pomalé, ale jisté... Jak jsem zmínila, OSN třeba systematicky pracuje v oblasti lidských práv, zvládání humanitárních krizí či pečuje o světové kulturní dědictví. Myslím, že bez zásahů OSN by situace v těchto oblastech byla horší.

Cobrání pružnějšímu fungování OSN?

OSN je jediné celosvětové fórum a právě v tom jsou skryty klady i zápory této organizace. Mezi více než 190 státy je obtížné najít shodu, v OSN jsou sdruženy i státy zcela odlišné, s různými problémy a zájmy. Pružnějšímu fungování OSN brání neochota některých států ke konsensu i to, že každý klade důraz na něco trochu jiného. Problémem OSN je také její financování, protože ne všechny státy včas platí své příspěvky do rozpočtu.

Třeba v otázkách světové bezpečnosti působí OSN prostřednictvím Rady bezpečnosti nyní trochu v roli policisty: řidiči velkých a silných aut se policistů na křižovatce moc nebojí, možná trochu přibrzdí, znejistí, ale když se rozhodnou, jedou dál. Malá auta spoléhají na policisty, že ta velká zadrží. Pokud nepřijde reforma OSN, může být však Rada bezpečnosti jen takovým tím papírovým policistou, který má řidiče vystrašit, ale jakmile ho řidiči odhalí, už se ho nebojí.

Je reálné, počítat s provedením reformy OSN do doby šesti let tj. roku 2012?

O reformě OSN se mluví už velmi dlouho, protože například současné složení Rady bezpečnosti, kde je pět stálých členů s právem veta (Čína, Francie, Rusko, Spojené státy a Velká Británie) odpovídá mocenskému uspořádání po druhé světové válce, kdy OSN vznikla – a to už je přece jen víc jak 60 let a mnohé se změnilo. Uskutečnit reformu RB je však složité, protože současní členové mezi sebe samozřejmě nechtějí „nikoho pustit“ a je také těžké porovnávat „váhu“ států a rozhodnout, kdo by na křeslo v RB měl mít nárok a kdo ne.

Současný generální tajemník OSN předložil řadu reformních návrhů, ale jak už jsem uvedla, není jednoduché dosáhnout shody. Osobně si myslím, že to tedy ještě nějaký čas bude trvat.

Nakupování

Nakupování nemám rád. Možná to bude proto, že jsem kluk. Holky nakupování zbožňují. Ale co je na tom přitahuje? Přehrabávat se v hadrech, které byly v módě tak před 20 lety a následně se v nich produčirovat. Prodavačky se pouze bezradně dívají na své zákaznice a ve snaze vše prodat jim nabulíkují cokoli.

Ještě horší to je na pověstných vietnamských tržištích. „Sluš, sluší, moc krásné.“ Věty podobného ražení často slýchávají nebozí zákazníci. Pochodují mezi regály s oblečením a snaží se vypátrat z ostatních prodavačů, jak vypadají. Stačí se ohnout a nový oblek se rozdělí na dva menší. „Alespoň máte oblečení pro vaše zahradní trpaslíčky,“ hledají obvykle pozitiva prodavači. Možná ještě horší je koupě nových bot. Botky jsou velké, zákazník se v nich jednoznačně necítí dobře. Vidět jeho chůzi principál nějakého cirkusu, určitě ho hned přijme jako hlavního klauna. „To

je dobrý. Noha doroste. Nebo si do toho vezmete hrubou ponožku.“ Zákazník se nechápavě podívá, neboť si představí, jak má zimní ponožky v právě zkoušených sandálech. Poprosí tedy o menší. Za pár chvil ale zůstane stát v němém úžasu, neboť to, co se mu naskytne za pohled nemá šanci pochopit. Obuv, kterou se právě nese prodavač snad ani nesnese název boty. Lepší označení jsou botičky. S rychlou reakcí přiskočí prodavač: „Máte pro dcerku.“ Do takých bot by se však nevešlo ani pětiměsíční batole. „Dceruška bude mít pro panenky. Hezké boty. Slušet panenkám.“ Tak mě napadá, že zmíněné zboží se hodí právě pro výše zmiňovaného trpaslíka v obleku. Abychom prcka měli kompletního, stačí sehnat ještě nějakou pokrývku hlavy.

Nejrůznějších čepic, klobouků a kšiltovek je nepřeborné množství. Po třiceti vyzkoušených kusech vám však začíná docházet, že máte blbou hlavu.

Nesedí na ní vůbec nic. Ani jedna čepice. Nakonec si koupíte klobouk, poněvadž si myslíte, že právě to je pro vás to pravé ořechové. Úšklebky kolemjdoucích vás však připraví o veškerou radost. Jediný, kdo se může radovat je opět trpaslík. Má další pěkný doplněk. Při pohledu na vyšňořeného trpaslíka mu ve skrytu duše závidíte. Proč jenom vy? Proč zrovna vám sedí máloco? Vymlouváte se na nekvalitní oblečení. Značky typu Botydass, Mike nebo Kamvole vám nevoní. Nakonec si řeknete, že příště zcela určitě půjdete do prodejny se značkovým oblečením. No co, ten měsíc než se to všechno rozpadne vydržíte, ale potom...Potom budete díky svému krásnému oblečení středem pozornosti!

Lukáš Najsar

Školní jídelny

Problém

Snad největším globálním problémem teenagerů po celém světě jsou školní jídelny nebo spíše jídlo, které produkují. Alespoň jeden oběd ze školní jídelny, ať už ve škole či jindy v minulosti ochutnal snad každý bez rozdílu. Ne každému toto jídlo zrovna zachutnalo a někoho poznamenalo na celý život.

Většině studentů a žáků základních a středních škol přibližně dvacetikorunové jídlo příliš nechutná. Je třeba si uvědomit, že ve školní jídelně nikdy nedostanete takový oběd jako doma nebo v restauraci. Proto většina jídel neskončí v žaludku, ale můžete o ně zakopnout na cestě nebo hůř, do něj dokonce šlápnout. Lze na ně narazit i na toaletě, kam po takovém „dobrém“ obědě velice často a rychle spěcháte.

Školní jídlo je prostě vteřinové projímadlo. Nesmíme ovšem zapomenout, že je vlastně takové typické dietní. Bez cukru, bez tuku a bez chuti! Dosyta se najedí akorát druzí strávníci, a to selata a vepř, u kterých většina jídla

skončí.

Jídlo nebo fikce?

Je to skutečně jídlo nebo pouze náhražka maskovaná podobně jako skutečný důvod války v Iráku? Ten, kdo se ve školní jídelně stravuje častěji, už se minimálně několikrát dostal do konfliktu se svým žaludkem, který odmítal pozřít cokoli z talíře před vámi, ať už ten zředěný špenát, přesolenou polévku, rozvařeně těstoviny či shnilou brokolici. „Hygienu na vás!“

Marné jsou snahy nalákat strávníky na týdny arabské kuchyně, když další dva týdny strávíte v karanténě na jednotce intenzivní péče pod stálým dohledem detoxikačních specialistů. Kde je čtyřhvězdičková francouzská restaurace, když ji potřebujete? Hodně rodičů také nechce své děti do školních jídelen vůbec pouštět, jelikož se bojí, aby jejich dítěta náhodou nedostala virus ptačí chřipky.

Jako zvířata

Jídelna se otevírá a dovnitř se okamžitě hrne dav nedočkavých

strávníků. Když první z nich dostává svou porci univerzální hnědé omáčky „blept“, jeho výraz v obličeji naznačuje: asi co nevidět omdlím. Další deset strávníků změnilo názor a vrací se zpět do třídy. Kdyby nebylo automatů na jídlo a školních bufetů, umřeli bychom hladu.

První obědová přestávka už skončila, několik studentů si šeptá cosi o zdravé výživě a zbytky oběda se válejí všude možně. To už se do jídelny spolu s učitelským sborem valí další hordy závodících špuntů. Jako by na tom tolik záleželo, oběd jim neuteče, ale kdo ví, ve školní jídelně si nemůžete být jisti ničím. Jako by jim záleželo na tom, komu se dříve udělá špatně. Už vpůli cesty ovšem, podle povalujících se zbytků na chodbách, vědí, co je čeká.

Lukáš Winter

Manželství?

Začněme toto téma naivním a ideálním příkladem života jedince. Dítě se narodilo, pak začalo - zcela přirozeně - chodit do školky. K jeho oblíbeným hrám (kromě hry „na doktory“) patří také hra „na maminku a na tatínka“. Jistě ji všichni znáte, je to jakási příprava na reálné manželství (zatímco hra „na doktory“ může být přípravou na sexuální život).

Pak dítě vyroste. Vystuduje jednu, dvě školy, nebo se naučí něco užitečného a potká svého osudového partnera (většinou opačného pohlaví, ale ne nutně). Nějakou dobu spolu žijí. A pak?

„Vezmou se,“ odpoví jedni. „Kdepak, proč by se brali, když to funguje?“

Manželství je zakotveno ve všech kulturách (dobře, někteří muži mohou mít více manželek než jiní, ale musí je užít). Proč? Kdysi byla žena ekonomicky zcela závislá na muži a tak si jej musela pojistit, že jí neuteče za jinou (zpravidla mladší a zachovalejší) a nenechá ji těhotnou nebo s dítětem. Dnes už tomu tak není, ženy jsou samostatné (z větší či menší části). Význam manželství možná poklesl.

Ano, vždyť na co papír? Kvůli úlevám na daních (při společném zdanění manželů)? Kvůli možnosti po sobě dědit? Kvůli přirozenému prostředí pro děti? Kvůli...důvěře? Kvůli projevu nejvyšší oddanosti a odhodlání strávit s milovanou osobou zbytek života? Vždyť tak to vždycky končí, má-li být happy-end: „Vzali se a žili šťastně až do smrti.“ Proboha, vždyť co můžeme dát milované osobě víc, než sami sebe? Proto se přece říká: „Jsou svoji“.

Jiří Atanasovský

Přátelství

Co je to přátelství? Jak poznat, kdo je opravdový přítel? Kolik kamarádů mít, aby jich bylo dost? Nad tímhle lidé uvažují místo toho, aby se podívali vedle sebe na toho, kdo u nich stojí nejbližší, podporuje je, radí jim, utěšuje je, dokáže se pro ně něčeho vzdát a ať se děje cokoli, stále zůstává na stejném místě a neutíká. Kamarádů může mít člověk nepočítaně, ale opravdového přítele ani jednoho. A když se ho někomu podaří najít, měl by si jej vážit a každý den děkovat, že někoho takového má. Protože může přijít doba, kdy se celý svět otočí zády, a jen ten, koho opravdu milujeme a on miluje nás, zůstane.

Každý z nás se dennodenně pohybuje v okruhu lidí, které zná, baví se s nimi a má je určitým způsobem rád. Ať už je to ve škole, práci, kroužku nebo kdekoli

jinde. Ale to jsou obvykle jen kamarádi a ti se mění, jakmile se člověk někam přestěhuje, dostane se na střední nebo vysokou školu anebo změní práci. Přátelé však zůstávají. I kdyby je měli dělit oceán, moře, hory, města a tisíce a tisíce kilometrů, pořád to bude, jako by byli neustále spolu.

Všichni jistě mají svá tajemství, která nedokáží a nechtějí nikomu říct, ale dusit to v sobě je možná ještě horší. A tady člověk ocení, když má přítele, kterému může věřit. Někoho, komu může říct úplně všechno a ví, že mu ten druhý poskytne oporu, i kdyby ho to mělo stát téměř cokoli.

Člověk hledá někoho takového celý život. Může si být jistý, že už opravdového přítele má, ale v několika okamžicích se

něco změní a najednou přijde na to, že vlastně věřil někomu, kdo si ho vůbec nevážil a nedokázal se kvůli němu vzdát ani mála. Ale poznat, jestli ještě máme hledat, nebo už jsme našli, je hodně těžké a jen málokomu se to podaří. Každý se v životě několikrát spálí, ale to neznamená, že se na to má vykašlat. Vždyť co je život bez přátelství? Jen samota, kamarádi, kteří se neustále mění, pocity, se kterými se nemáme komu svěřit...

„Co je sladšího, než mít někoho, s nímž máš odvahu hovořit o všem tak, jako sám se sebou?“
Cicero

Eva Juřenová

Studenti a brigády

„Práce v pekárně v Karviné. Musíte mít osmnáct let a zdravotní průkaz od lékaře,“ vyjmenuje zrudle dnes možná šedesátému člověku operátorka Job Centra. „Aha,“ následuje krátká zklamaná odmlka volajícího. „Nic jiného tam nemáte?“ nevzdává to volající. „Ne, zkuste to třeba zítra,“ odpovídá žena a už nemá chuť se dále vybavovat. „Hezký den,“ a zavěsí. Tak a jsem tam, kde jsem byla...

Blíží se léto a studenti stále horlivěji obvolávají všechny agentury, nákupní centra, brouzdají po internetu a snaží se najít si brigádu. Internet je samozřejmě nejvyužívanějším prostředkem. Kromě něj existuje mnoho agentur jako například Jobcentrum, které se na vyhledávání brigád specializují. V dnešní době je však šance na úspěch bez pomoci známých téměř mizivá.

Na internetu sice naleznete široké spektrum možností, avšak většinu mimo náš kraj. Dalším problémem bývá věk a pohlaví. Hlavně u dívek, kterým není nad osmnáct let. Díky zákonům nemůžou dělat „dvanáctky“, což velice ztenčuje výběr nabídek. Práce na recepci nebo v obchodě je také tabu. To samozřejmě neznamená, že tento problém s věkem nemají i chlapci. Jejich výhodou však je, že mohou vykonávat i fyzicky náročnější práce.

Jestliže máte o některou brigádu opravdu zájem, musíte většinou poslat svůj životopis. Zaměstnavatel si vás zařadí do zástupu zájemců, ze kterých následně vybírá ty, kteří mají nejbohatší zkušenosti. A to je právě ten důvod, proč šestnáctiletí studenti

většinou nenajdou jinou práci, než úklid v supermarketu. Kde potom mají potřebné zkušenosti získat?

Rizikem domlouvání brigád přes internet je, že nikdy nevíte s kým vlastně mluvíte. Pokud mezi zaměstnavatelem a vámi neexistuje jiná komunikace než přes e-maily, může se klidně stát, že místo domluveného vítání hostů a skládání povlečení budete muset celý den mýt špinavé nádoby. Toto se vám může stát hlavně, když se ucházíte o brigádu v rekreačním středisku. Zaměstnavající také často hledají brigádníky na celé prázdniny, aby nemuseli stále zaučovat nové lidi.

Z vlastní zkušenosti víme, že zajistit si prázdninový job není tak jednoduché, jak by se na první pohled mohlo zdát. Už už to vypadá, že budete mít brigádu, která by vás mohla i bavit, avšak najednou se objeví problém v podobě přehnaných nároků na čas a můžete začít zase od začátku. Navíc hodiny strávené marným hledáním na internetu a čtením odmítavých odpovědí člověku ubere dost sil i času.

I přes tyto „překážky“ je brigáda zajisté dobrou věcí z hlediska finančního i získávání nových zkušeností. Člověk se poprvé setkává s cizím prostředím, ve kterém si musí pomoci sám, a s lidmi, kteří nejsou vždy příjemní. Je to vlastně takový první krok do života bez rodičů. Zároveň si také uvědomíte pravou hodnotu peněz, které si vyděláte sami.

Naše tipy:

www.jobcentrum.cz, www.kariera.cz,

www.1prace.cz, www.student.cz, www.ajob.cz

Zahraniční brigády

Brigády v zahraničí jsou skvělou možností pro lidi od osmnácti let. Nejvyhledávanějším místem je Skotsko a Nový Zéland, kde je mimo jiné malinko komplikovanější doprava. Každá agentura zprostředkovávající tyto příležitosti hlásá, že nejenom vyděláte peníze, ale navíc se zdokonalíte v angličtině. Často se však stává, že se díky národnostnímu složení a organizaci naučíte spíše mluvit hodně dobře rusky.

Největší výhodou je peněžní odměna, která se s tou českou nedá srovnávat. Ovšem i zde jsou velice rozdílné podmínky (ubytování apod.). Buď se na vás usměje štěstí a budete mít slušně placenou práci v příjemném prostředí, nebo můžete celý den sbírat ovoce a být ubytováni v podprůměrném penzionu.

Asi nejžádanějším druhem těchto brigád bývá au-pair. Zde však velmi záleží, na jakou rodinu narazíte. Práce v zahraničí je riskantnější než v Česku, protože pokud zaměstnavatelé nebudou plnit původně sjednané podmínky, tak se asi těžko sbalíte a poletíte druhý den domů.

Eva Juřenová
Irena Lištiaková

Studovat na lyceu ve Francii

Každý rok pořádá české ministerstvo školství výběrová řízení pro studium v Nîmes nebo v Dijonu ve Francii. Jistě však existují i jiné možnosti, jak se na nějaké lyceum ve Francii dostat. Je však třeba počítat s tím, že mezi francouzským a českým školským systémem je řada rozdílů. Například studium na lyceu, pokud neopakuje, trvá tři roky a je zakončeno maturitou, která se dělá ze všech předmětů a je rozložena do dvou let. Studia na lyceu se dělí na více větví, tři základní jsou přírodovědná, literární a ekonomická.

A rozdíly nejsou jen tohoto rázu, ale i ve způsobu vyučování. Jen málo látky se učí nazpaměť, spíše se musí zvládnout metoda práce. Celá francouzština je například o analýze textu. V Česku nás také učili psát vše stručně a výstižně, kdežto Francouzi po vás budou chtít odpovědi celými větami i ve fyzice nebo biologii. V dějepise vám rozhodně nebudou vykládat historii v datech, ale spíše v souvislostech. I testy z tohoto předmětu se píší buď jako slohová práce na dané téma nebo jako analýza dokumentu.

To však již zabíhám do konkrétních podrobností. V případě, že se někdo rozhodne ve Francii studovat, stejně pak sám zjistí, že rozdílů je ještě mnohem víc, ale stejných bodů taky. Informace o studiu na lyceích v Nîmes nebo v Dijonu, ale i jinde po celém světě najdete na stránkách www.dzs.cz/aia.

Barbora Tomisová

Danse c'est la vie (Tanec to je život...)

Tanec byl pro něj životem. Chtěl, tančit a jen tančit... A ze dne na den viděl všechno jinak.

Jakub Dávidek byl vrcholovým tanečníkem v latinsko-amerických tancích. Tanci obětoval vše, byl to pro něj smysl života. Vyhrál 4. místo na Mistrovství světa v kategorii mládeže, je několikanásobným mistrem České republiky a nositelem titulu v mnoha mezinárodních soutěžích. Tanec – dokonalá souhra tvarů a sladění pohybů, výraz, působící až nadpozemsky, ale s Jakubem Dávidkem jsme si povídali i o druhé straně mince.

Jaké byly vaše první taneční krůčky?

Vždy jsem si přál tančovat a věděl jsem, že tanec je ten správný druh pohybu a mojí seberealizace. Táta chtěl, ať hraji fotbal, ale když jsem při prvním tréninku všem zkopal holeně, trenér řekl, že tohle asi nepůjde. Tak zvítězilo tančování. Začal jsem chodit do jednoho kroužku a tam jsem vlastně jen tak poskakoval, bylo mi deset let a hrozně mě to bavilo. Později jsem přešel do profesionálního klubu, ale ani v tomto období jsem se prakticky ještě nic nenaučil. Vyjel jsem na první soutěž, samozřejmě jsem

skončil poslední, ale poznal jsem svět latinsko-amerických tanců. Viděl jsem ostatní kluby, tanečnický a zjistil jsem, že tam, kde jsem, to není to pravé. Něco se muselo změnit. Přešel jsem tedy do tanečního klubu Trend, zde jsem poprvé začal tančovat s partnerkou, tou byla Simona Dubová a po měsíci jsem vyhrál první soutěž. V tu chvíli jsem k tanci začal přistupovat zodpovědněji. Navíc jsem měl skvělou podporu od táty, který mi vždy říkal, že když něco dělám, tak to mám dělat pořádně. Každý den mi platil individuální hodiny tance a já stále trénoval. Tanec byl pro mě na prvním místě. Ze školy jsem chodil rovnou na trénink, na kterém jsem trávil všechn svůj volný čas a domácí úkoly? Ty jsem nikdy nedělal! Díky této změně a novému přístupu, kdy se stal tancem opravdu mým životem, se mi podařilo vyhrát další soutěž. V základní třídě „D“ už to bylo složitější, nějak to tam kolísalo, jednou jsem byl pátý, pak první a potom dokonce i patnáctý. Později jsem se dostal do třídy „C“ a po třech měsících jsem vyrazil na své první Mistrovství republiky, a to jsem vyhrál.

Tanec je párový sport. Jak moc je důležité najít toho správného partnera?

Je to především hodně náročné – najít toho skutečně pravého partnera. Začátečníci dostávají partnera přiděleného. K tomu se váže jedna vtipná historka, jak jsem přišel ke své první partnerce. Vidávali jsme se na trénincích, vyplazovali na sebe jazyky a já ji říkal krávo, protože horší slovo jsem v té době neznal. A pak nám trenér řekl, že má pro nás partnera a postavil nás před sebe. Později jsme spolu vyhráli naše první Mistrovství republiky a byla to jedna z mých výborných partnerek, ale po roce jsme toho spolu nechali. Poté jsem si již mohl dovolit vybírat si své partnerky. Chtěl jsem ty nejlepší a vybral jsem si Andreu Kočkovou, se kterou jsme hned v dalším roce vyhráli Mistrovství republiky. Vyhráli jsme ještě další titul, ale vydrželi jsme spolu jenom rok, problém spočíval v tom, že já jsem řídil tančování, ale partnerka na to nebyla zvyklá. Potom bylo hledání partnerky již dost složité. Přešel jsem do klubu do LR Cosmetics, kde už byla většina dobrých tanečnicků a já chtěl patřit mezi

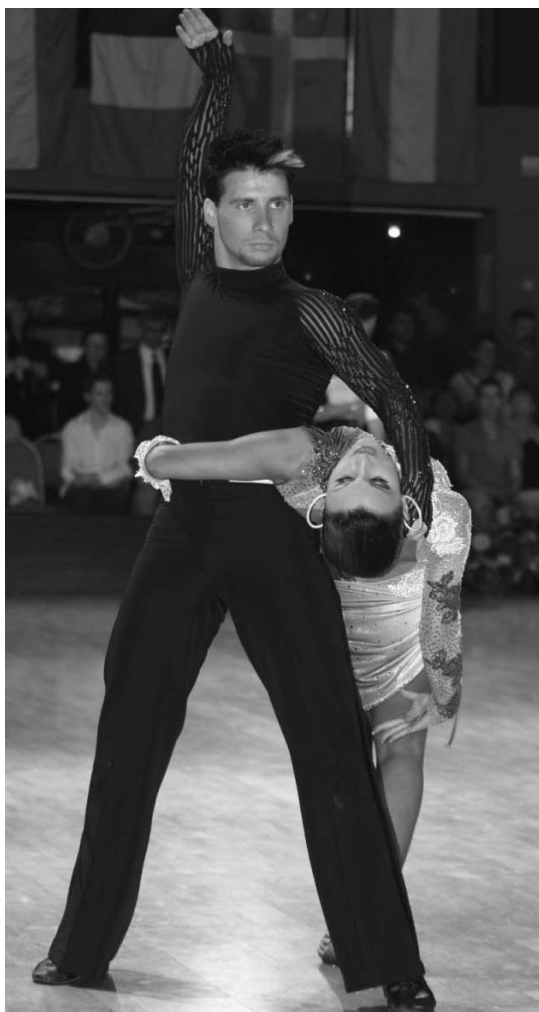
ně. Právě v té době se mi poštěstilo najít skvělou partnerku Veroniku Fedorovou, která byla krásná a moc šikovná tanečnice. Výborně jsme si spolu rozuměli, byli jsme sešraní, ale bohužel jsme se museli rozejít, protože mě přerostla, což v tanečním sportu znamená velký problém. Ano i takové někdy bývají konce nadějných párů. A potom jsem již konečně začal tančit s Míšou Gatěkovou, po jejímž boku jsem strávil šest nezapomenutelných let a byla to jedna z mých nejlepších tanečních partnerek! Těch nejlepších výsledků a úspěchů jsem dosáhl právě s Míšou a za to ji můžu jen poděkovat. Po šesti letech se ale objevily problémy, každý z nás chtěl jít jinou cestou a tak jsme rozešli. Klidně, přátelsky a přáteli jsme zůstali až do teď.

Takže rozchod po tolika letech nebyl složitý?

Každý rozchod bývá jistě složitý, tento se však hlavně udál ve špatnou dobu. Bylo to právě před mistrovstvím světa v latinsko-amerických tancích v České republice, které pořádá můj otec. Pořádal to vlastně pro nás, abychom si mohli zatančit doma. Protože co si budeme nalhávat, domácí pár je více viditelný a má větší šance na úspěch. Bohužel jsme nakonec z uvedených důvodů na šampionátu chyběli.

Když už jsme u těch partnerek, dá se navázat mezi tanečními partnery nějaký milostný románek?

Zastávám názor, že mezi tanečními partnery by to všechno mělo zůstat na profesionální úrovni. Měl jsem spoustu krásných a atraktivních partnerek a přiznávám, že mě někdy lákalo začít si s nimi něco. Ale opravdu s žádnou ze svých partnerek jsem nikdy ne

ne měl a vztahy mezi námi bych spíše přirovnal k bratrsko-sesterské dvojici. Když s člověkem trávíte pravidelně několik hodin denně vytvoříte si k němu právě ten rodinný vztah. Právě tak to fungovalo třeba s Míšou.

Tancování tedy pohltilo většinu volného času. Našel jste si někdy místočko pro své koníčky a záliby ?

Skulinka se vždycky našla, ale mým největším koníčkem byl tanec a já vlastně ani nic jiného dělat nechtěl. Občas se stalo, že jsme přišli na trénink a ani jednomu z nás se nechtělo, tak jsme jen tak blbli a z takových „tréninků“ pak byly ty nejlepší, právě zde vznikly ty nejpovedenější taneční kreace. Většina lidí si myslí, že tanec je o tom, naučit se z paměti krok do prava, do leva a vše je hotovo. Ale tančení je o vyjadřování svých pocitů a jedině když se toto člověk naučí, pak může být úspěšný. Tohle mě naučil až trenér Radek Vostrůvka a jsem mu za to moc vděčný.

Mohl byste našim čtenářům přiblížit latinsko-americké tance? Z jakých jednotlivých tanců se skládají soutěže? Jaká jsou pravidla?

V soutěži se tančí pět tanců – Samba, Rumba Passo doble, Cha-cha a Jive. Soutěžní tanec trvá minutu a půl. V každém kole vypadává polovina soutěžících, pak se dostaneme do finále, kde je většinou 6,7 párů. Je jasné, že vyhrávají spíše známější tváře, páry, které už mají vybudované jméno. Ale nikdy jsem neviděl, že by nějaký pár porotce uplácel. Tak to opravdu ve světě tance nechodí. Já můžu porotce ovlivnit tím, že si s ním koupím hodinu a on mě už bude znát. Hodně lidí mluví o tom, že vítězové si své umístění zaplatili, a přitom moc dobře ví, že to tak nefunguje. To byl taky jeden z důvodů, proč jsem odešel. V tancování na vysoké úrovni je spousta nefér věcí a spousta falešných lidí a já nechtěl být jako oni.

Je něco, co jste musel tancování obětovat, něco, čeho litujete?

Nelituji ničeho! To, co jsem v tancování dokázal, převyšuje úplně všechny starosti i strasti, které s tím byly spojené! A kdybych mohl znovu vybírat, byl bych opět tanečníkem.

Přiznejte se závěrem, nebude vám tancování chybět?

Sám se tomu dívám, ale tanec mi nechybí. Asi už jsem dospěl do stádia, kdy jsem toho viděl skutečně až moc. Viděl jsem, jak to chodí, spousta nefér věcí, navíc tanec je hodně finančně náročný. Pro mě nastal konec v okamžiku, kdy jsem přestal tancovat s Míšou. Mou další partnerkou byla jistá německá tanečnice,

uměla skvěle tančit a mohla být hvězdou, ale kamenem úrazu bylo to, že jsme si vzájemně nesedli. Jednou jsme se pohádali a já už to nevydržel, koupil ji letenku do Německa, odvezl na letiště a poslal pryč. Ona to vůbec nečekala, ale mě se hrozně ulevilo. Od té doby u nás panovala tichá domácnost, protože moje rodina vždy vše obětovala tomu, abych já mohl tančit a tohle brali jako ránu pod pás. Táta si doteď myslí, že to byla moje životní chyba. Ale já jsem chtěl tančit pro radost, pro ty úžasné okamžiky, ale na konci už to tak nebylo. Cítil jsem se jako loutka! Už jsem nechtěl být závislý na rodičích a chtěl jsem žít svůj vlastní život. Když jsem skončil s tancováním, tak pro mě nastalo hodně těžké období, byl jsem sám a měl jsem pocit, že nic neumím. Jediná věc, ve které jsem vynikal a kterou jsem ovládal byl tanec. A já se chtěl naučit i něco jiného. V té době mi

pomohla kamarádka Katka, která se stala mou oporou a díky ní teď pracuji jako barman v klubu Stodola na Stodolní ulici. Ona mě vše naučila a já myslím, že jsem nezklamal ani jí, ani svého šéfa, který mě v tomto podniku zaměstnal. Hodně mi také pomohli přátelé, které jsem v té době našel – barmanky z klubu Chobotnice a kamarád Radek Přepiora. Pomohli mi tím, že jsem si s nimi mohl povídat a oni mě v těchto těžkých chvílích podrželi a možná ani nevěděli, jak zle mi tehdy opravu bylo. Za to jim opravdu hrozně moc děkuji.

Eva Plevová a Lucie Kryzová

Zkrocená hora (Brokeback mountain)

Je to jako v životě, každý trochu jiný člověk chce přežít. A být jiný ve společnosti, kde se nepřipouští vyčnívat z řady je opravdu těžké. Největším břemenem je to pro ty, kteří vyrůstají v prostředí svázaném normami či předsudky předešlých generací. Proto si navlékají masku přetvářky a potlačují své opravdové já. Člověk si ani nedokáže představit, jak tragické to může být v důsledcích.

Režisér Ang Lee už potvrdil své kvality ve zpracování filmů *Rozum a cit* podle knižní předlohy Jane Austenové nebo v oskarovém filmu *Tygr a drak*. Potvrdil nejen kvality, ale i všestrannost při výběru žánrů. A proto není až takovým překvapením, že sáhl po, v Hollywoodu dlouho kolující, romanci dvou kovbojů, často označované jako kontroverzní. Prozatím však předsudky stranou!

Zkrocená hora je pravá americká romance. Od Hollywoodu až po Bollywood si pod pojmem velká romance vybaví nemálo lidí, jak super známá hvězda mužského pohlaví líbá stejně úžasnou hvězdu ženského pohlaví a oba dostanou desetimilionový honorář – to je hezké, ale chybí jiskra, zájem a vzrušení. Tady se vracíme se k pravé podstatě romancí.

Ve Zkrocené hoře není ani minuta a ani slovo navíc. Je to film bez obvyklé hollywoodské pompy, slzavých scén a jakékoliv oplzlosti. Citlivě a netuctově popisuje lásku a přátelství dvou mužů rančera Ennise Del Mara (Heath Ledger-Casanova) a kovboje Jacka Twista (Jake Gyllenhaal-Den poté), kteří ze strachu z okolí nepřiznali své pocity a přesto dokázali být spolu. Poprvé se setkali při práci ve Wyomin-gu v roce 1963 na hoře Brokeback v mrazivě krásné přírodě.

Ennis a Jack jsou tu hlavně kvůli své práci, ale když jsou na sebe tak dlouho odkázáni, musí spolu aspoň jednou skolit divokou zvěř, večer si dát sklenku whisky a v noci se navzájem zahřát. Po

společné noci už nic nebude jako dřív, i přesto se jejich cesty rozcházejí. Tahle doba jim nepřeje, jak vidíme při děsivé scéně Ennisovy vzpomínky z dětství. A tak se Ennis žení se svou dívkou Almou (Michelle Williams-Dawsonův svět) a Jack po návratu do Texasu potkává svou pozdější manželku, královnu rodea Laureen (Anne Hathaway-Deník princezny). Po letech začínají postrádat přítomnost toho druhého, setkávají se a jejich první objetí mluví za vše. Od té chvíle se začnou tajně scházet na Brokebacku. Mezi společně trávenými chvílemi Ennise a Jacka nabitými tichem a emocemi sledujeme jako kontrast jejich rodinné životy plné dětského křiku, hádek a těžkých chvil. Zvlášť Alma projeví nadlidské sebeovládání, když je nedobrovolně zasvěcena do tajemství svého manžela.

Naopak Laureen a Jack žijí naoko spořádaně, ale postupně se navzájem odcizují.

Oba muži očekávají od vztahu lásku, důvěru a pochopení, tyto vlastnosti nacházejí jeden u druhého. Prochází

uvědomíme velikost jejich lásky. Až při poslední větě, která vezme dech.

Postavy jsou ve filmu velmi opravdové a to hlavně díky skvělým hereckým výkonům. Porovnávat je nejde. Heath Ledger svým chladným přístupem a nezřetelným mumláním odhalil pravou povahu Ennise, který se tak těžce vyrovnává s tím, že miluje jiného muže. Jake Gyllenhaal byl naopak jako otevřená kniha. Michelle Williams si svými trpitelskými výrazy vynesla nominaci na Oscara ve vedlejší ženské roli. A na větší projev Anne Hathaway moc metrů filmu nezbylo.

Milovníkům i odpůrcům country hudby dotvoří „oskarová kytara“ Gustava Santaollaly a další příjemné melodie z divokého západu tu správnou atmosféru a umocní prožitky z filmu.

Zkrocená hora posbírala osm nominací na Oscara a možná trochu překvapivě proměnila jen tři (režie, adaptovaný scénář, hudba). Je to snímek, který má silný příběh a zanechá hluboký dojem.

Zkrocená hora (Brokeback Mountain)
USA, 2005, 134min.

režie: Ang Lee

scénář: Larry McMurtry, Diana Ossana
(podle povídky E. Annie Proulx)

hrají: Heath Ledger, Jake Gyllenhaal,
Michelle Williams, Anne Hathaway

Michaela Židková

spolu vypjatými situacemi, při kterých se do sebe nebojí pustit až teče krev, vedou spolu důvěrné rozhovory a prožívají intimní chvíle.

Tragická náhoda, která je postihne nás vytrhne ze všedního prostředí zasněžených hor a zrcadlového jezera. Až právě teď si

Cesta ke svobodě

Přes velká okna Nové síně Poruba jste možná zahlédli velké černobílé fotografie. Jednalo se o výstavu skvělého českého fotografa, pana Jindřicha Štreita zachycující drogově závislé. Nebo také cestu k drogám a zase zpět, chcete-li. Za každou fotografií se skrývá jiný příběh, každá z nich na vás jinak zapůsobí. Jedna téměř přinutí vaše rty k úsměvu, jiná vás zcela šokuje. Stojíte před ní a chtěli byste odvrátit oči, ale přesto se nehnete z místa a díváte se dál. Některé svou absencí přímého kontaktu s drogou mohou působit, jako: „nespletli si náhodou výstavu?“ Přes nebo právě pro svou různorodost však tvoří jednotlivé fotografie pevný a jedinečný celek. První fotografie zobrazují lidi, kteří, dalo by se říct, pouze laškují s lehkými drogami jako je například marihuana. Jdete dál a uvidíte jiné postavy, jiné příběhy. Od lidí závislých tak, že jim nevádí ani injekční stříkačka, jež jim visí z ruky, přes výjevy z drogového deliria a mříží vězeňských cel se dostanete až ke konečnému osvobození od drog.

Jedny z fotografií nesou náznaky odpovědí na otázky, proč vlastně ti lidé začali brát drogy. Jiné nám ukazují zcela vyčerpané trosky, dychtící jednou pro vždy se svou závislostí skoncovat. Další ovšem zobrazují ty, jimž drogy přináší pocit štěstí, harmonie, míru a kdoví čeho ještě.

Vytkla bych snad jen výběr galerie. Fotografie mají totiž velké rozměry a

v poměrně malém prostoru Nové síně Poruba téměř nebyla možnost prohlédnout si je pořádně. Podle mého názoru by ve větším prostoru vynikly lépe.

Velkým plusem byla podle mého názoru naopak objektivita a nestrannost fotografií. Nenašli jste tam ani náznak postoje pana Štreita k drogově závislým. Naprosto do výsledného obrazu nezasahuje. Snaží se nám pouze ukázat realitu, denní chléb drogově závislých, což navozovalo někdy až neuvěřitelnou autenticitu. Nehodnotí, nekritizuje, nezastává se, nesnaží se nás mravně poučit. Nechává na nás, jak si

tuto výstavu přebereme, o kolik bohatší či chudší odejdeme, jestli se rozhodneme pro drogy nebo se jim naopak velkým obloukem vyhneme. Dalším pozitivem byla skutečnost, že jste mohli požádat o barvy a přenést své myšlenky a pocity na papír. Buďte si jistí, že vaše výtvary neupadnou v zapomnění. Pan Štreit je totiž hodlá použít na některé ze svých dalších výstav, pokud jste ovšem souhlasili. Proto příště nezůstávejte stát venku a pokud bude možnost shlédnout tu samou nebo jinou jeho výstavu, určitě nemeškejte.

Jindřich Štreit

Narodil se pátého září 1946 ve Vsetíně na Valašsku.

Vystudoval gymnázium, následně Pedagogickou fakultu Univerzity Palackého v Olomouci. První impuls k fotografování dostal od otce, další pak v době studií od profesora Jana Bukovjana.

Od roku 1972 se koncepčně věnoval zobrazování vesnického života, soustředoval se zejména na portrét a romskou tematiku.

Vyučuje na Institutu tvůrčí fotografie Filozofic ko-přírodovědecké fakulty Slezské univerzity v Opavě.

V roce 2000 habilitoval a stal se docentem pro obor fotografie na Filmové a televizní fakultě Akademie múzických umění v Praze.

Pracuje také na dokumentárních projektech ve Francii, Anglii, Rakousku, Německu, Japonsku, Číně, Maďarsku, Rusku a České republice.

Doposud vydal více než dvě desítky knih fotografií.

Match Point - hra osudu

Lidé si často možná ani neuvědomují nebo nechťejí připustit, kolik toho v životě závisí na štěstí. Ale je to štěstí nebo jen náhoda? Hlavní hrdina mladý Ir Chris Wilton (Jonathan-Rhys Meyers) k nám hned na počátku promlouvá a magickou silou štěstěny nám demonstruje na tenisové hře. V tenise dochází k chvilím, kdy se míček na setinu vteřiny zastaví na síti. S trochou štěstí míček poletí dál a vy vyhrajete. Nebo možná ne a vy prohrajete. Je pro vás příjemné zjištění, že spousta událostí ve vašem životě je jen pouhá hra osudu?

Match Point je další režisérský i scénaristický počín slavného amerického neurotika Woodyho Allena. V tomto snímku, podle mnohých, překročil Woody svůj stín. Ve většině jeho filmů prší na newyorské mrakodrapy a v nich se vytvářejí vztahové x-úhelníky mezi znučenými neurotickými Američany, jejichž příběhy se táhnou do nekonečna většinou bez určitého cíle. Naše Hra osudu se přesouvá do vznešenějšího Londýna skoro až do aristokratického prostředí bohatých Britů a konec se dá označit za dost zásadní a jasný.

Chris, tenisový instruktor, jenž ve světě velkého tenisu neudělal díru do světa, se uchyluje do Londýna a začíná tam v podstatě od nuly. Mezi svými žáky potká mladého playboye Toma Hewitta (Matthew Good). Chris vycítí, že jeho další štěstí spočívá v přátelství s ním. Tom ho pozve do opery, ve které ho seznámí s celou svou rodinou. Mezi novými známými je i Tomova sestra

Chloe (Emily Mortimer). Ta se do Chrise zamiluje a oba mladí lidé se začnou sbližovat. Na rodinném večíрку se Chris seznámí ještě s dalším skročenem rodiny. Je jím Tomova snoubenka Nola (Scarlett Johansson). Nola je americká herečka a také neúspěšná. Kvůli nervozitě nebo nedostatku talentu vždycky neprojde konkurzem. I přes Chrisovu náklonnost ke Chloe je od té doby středem jeho zájmu Nola. Neustále se snaží vyhledávat její společnost. Zájem začne nebezpečně překračovat hranice a stane se z něj čistá posedlost, jež roztočí kolotoč předvídatelných, ale i šokujících událostí.

Díky Chloe Chris postupuje ze dne na den čím dál tím výš ve společenském žebříčku, stává se oblíbencem jejich rodičů a dokonalým manželem. Žije ale i druhý život s Nolou, která už nechce být ta druhá a má pro tatku Chrise (ne)milé překvapení. Ten se nechce vzdát tak pohodlného života a ve stresu se rozhodne pro radikální řešení. Jako metafora se vrací situace v tenisovém utkání, jenom jde o mnohem více. Když prsten přepadne přes římsu do řeky, bude to v jeho očích výhra. Ale prsten nepřepadne. Prohrál. Nebo se před našimi zraky mince obrátí a my to dokážeme rozpoznat až později? Vyhrál tedy? I přes důvtip a logické uvažování policejního vyšetřovatele, který si dá dvě a dvě dohromady? Uvidíme, jestli se nechá přemluvit svými nesvědčitými kolegy.

Poslední půlhodinka je plná zvrátů a nečekaných situací, což vynahrazuje předešlé spíše pomalejší tempo filmu. Někoho může šokovat krátká scéna, jež odhalí spikleneckví obou žen. Jiné může šokovat Chrisova chladnokrevnost nebo i to, že štěstí není spravedlivé, nevidí rozdíly mezi dobrem a zlem a nemusí potkat vždy člověka, který vykonal jen dobré skutky.

Celý film doprovází oblíbená operní hudba hlavních hrdinů. Nejčastěji je to tvorba Giuseppe Verdiho.

Výkony herců nelze hodnotit jako nijak zvláštní. Možná, že obličej Jonathana R. Meyerse se vám bude zdát nudný a okoukaný, protože skoro celé dvě hodinky trávíme stále s ním, jeho myšlenkami a prožíváme oba jeho životy. Pokud vám Emily Mortimer připadne jako rozmazená holčička, zvyklá na komfort a naditou peněženku tatínka, tak svou roli zvládla opravdu dobře. A je-li lítost Scarlett Johanssonové, s kterou si osud pohrál asi nejvíce, oprávněná, je na vás.

I odpůrce Woodyho Allena můžu ujistit, že se nejedná o tradiční „Allenovku“, ale o zajímavé drama, odhalující ty nejtemnější stránky lidské duše, lidských mravů a vlastností.

Hra osudu (Match Point)
Velká Británie/USA 2005, 124 min.
Režie a scénář: Woody Allen
Hrají: Scarlett Johansson, Jonathan-Rhys Meyers, Emily Mortimer, Matthew Goode

Michaela Židková

Pán Polštářů

Hra Martina McDonagha Pán Polštářů vyvolala u návštěvníků Divadla Antonína Dvořáka bouřlivé debaty. Jedni ji zatracují pro její morbidnost a vulgárnost, druzí oceňují otevřenost a složitost tohoto díla. Buď ji prostě rezolutně odmítnete, nebo se vám bude líbit a něco hlubokého ve vás zanechá. Nic mezi tím neexistuje. Hra však dosáhla toho, co bylo jejím cílem - strhnout na sebe pozornost.

Katurian Katurian je spisovatel, který píše zvláštní, místy až morbidní povídky. Jejich hlavními postavami jsou obvykle děti umírající za velmi prapodivných okolností. V příbězích se mísí realita s fantazií a duševním rozpoložením autora. Katurian by si v klidu dál psal své zvláštní povídky a staral se o svého duševně nemocného bratra Michala, kdyby jednoho dne... Aniž by věděl, co se děje, ocitá se Katurian pod palbou otázek detektivů Tupolského a Ariela. Zmateně odpovídá a snaží se pochopit, proč jej vlastně vyslýchají. Prvotní nápad, že jen napomáhá vyšetřování zločinu, se rozplyne, jakmile je mu uštědřeno několik dobře mířených ran a kopanců. Navíc se detektivové až moc důkladně zaobírají jeho povídkami. Ale proč?

Katurian se dozvídá, že bylo nalezeno několik mrtvých dětí, které zemřely přesně tak, jak je popsáno v jeho povídkách. Pořád však nechápe, proč zadrželi zrovna jeho. Vždyť s tím přece nemá nic společného, což se marně snaží vysvětlit i detektivům. Ti však mají opačný názor. Navíc... proč se honit za někým jiným, když mají věrohodného pachatele? Hlavní je přece někoho potrestat. Vše se ještě komplikuje, když je vyslýchán i Michal... Kromě hlavního děje, týkajícího se Katurianova zadržení, postupně sledujeme ještě další příběhy. Před očima se nám odehrávají některé z Katurianových povídek, které byly inspirací pro následné vraždy, ale také obrázky z Katurianova dětství.

Hra a její zpracování nenechají nikoho chladným. Jedná se o vyhrčenou, složitou a náročnou inscenaci, která rozhodně není určena pro širokou diváckou obec. Pokud patříte mezi diváky, jejichž jediným cílem je v divadle si odpočinout od práce a dětí, v klidu se usadit do pohodlného křesla a smát se vtipným okamžikům veselé a nenáročné hry, možná raději zůstaňte doma. Tato hra vás totiž nepobaví. Tím ale nechci říct, že se nenajdou situace, u kterých byste se nezasmáli. Jde spíš o to, že hra vás nutí přemýšlet nad krutostí, pesimistickým vyjádřením světa, ukazuje vám bolest a bezmocnost a nevyhýbá se ani vulgaritě a velké otevřenosti některých scén. A toto všechno má vliv na to, jak

vypadá zaplněnost sálu na konci představení. Plný sál se rázem změní na sál zaplněný třeba jen z půlky, někdy i méně. Jenže kdo se o divadlo aspoň trochu zajímá, jistě pochopí, že hru nelze hodnotit jen podle návštěvnosti. To, že se starší babička zvedne a odejde, jakmile vidí první vraždu nevinné roztomilé holčičky, se dá pochopit. Ale lidé, kteří v této hře vidí něco víc a zůstanou, se dočkají nevšedního zážitku.

Zpracování inscenace se Moravskoslezskému divadlu zajisté povedlo. Ať už se jedná o šikovné ztvárnění scény a kostýmů, podkreslující hudbu nebo herecké obsazení, nabízí nám divadlo nevšední podívanou. Co se herců týče, musím opravdu smeknout. Ze všech stran se na jejich výkony valí chvála kritiků i „obyčejných“ diváků a pokud si hru nenecháte ujít, nezbude vám, než se přidat. Jan Hájek coby Katurian předvádí jako obvykle mimořádný výkon, díky němuž budete s touto postavou prožívat vše, co se odehrává ne jevišti. Pozadu však nezůstávají ani detektivové Ariel a Tupolski v podání výtečného Tomáše Jirman a Jana Fišara. Zaujme vás jistě

u kterých se nedá počítat jen s pozitivními ohlasy a váží si toho, že si v této inscenaci mohou zahrát. Takže pokud máte odvahu a chuť zajít si i na něco méně tradičního, na hru, která vás donutí přemýšlet a vzbudí ve vás široké spektrum emocí, vypravte se do Divadla Antonína Dvořáka. Pán Polštářů se vám určitě vryje do paměti.

*Autor: Martin McDonagh
Režie: Andrzej Celiński
Překlad: Ondřej Sokol
Dramaturgie: Marek Pivovar
Scéna a kostýmy: Marta Roszkopfová
Výběr hudby: Andrzej Celiński
Obsazení: Jan Hájek (Katurian), Tomáš Jirman (Tupolski), Jan Fišar (Ariel), František Strnad (Michal), Marie Logojdová (Matka), Miroslav Rataj (Otec)*

Eva Juřenová

také výkon Františka Strnada, jenž se zde objevuje v možná trochu netradiční roli.

A co říkají na rozdílné reakce diváků sami herci? Vesměs to samé: jsou rádi, že si divadlo může dovolit uvádět zajímavé hry,

Proti všemu a proti všem - Pearl Jam

Hudební svět byl již delší dobu zralý na radikální změnu. Mladá generace, se svými problémy, se jen těžko mohla ztotožnit s bezstarostnými rockovými hvězdami. Ti se arogancí stále více vzdalovali posluchačům a fanouškům, vystoupení se podobala spíše hollywoodským velkofilmům a jejich nadutost byla srovnatelná s velikostí jejich natupírovaných účesů. To vše bylo na pyrotechniky – a přesto tak strhující – prostě pět muzikantů a jejich poselství v podobě syrové, energické hudby. Na toto nastupující generace čekala, bylo to něco, co všechny ty rozervané duše spojovalo, něco čeho byli součástí, pocity sounáležitosti a důvěry, ale i vzteku a nepochopení, který díky grunge mohli ventilovat.

Když babička Pearl vaří skvělý jam...

Zásadní podnět pro vznik budoucích Pearl Jam, dala paradoxně smrt – úmrtí Andyho Wooda, které předčasně ukončilo existenci ambiciózní kapely Mother Love Bone, ve které zpíval. Její dva členové, basista Jeff Ament a kytarista Stone Gossard pak stáli u zrodu nového seskupení, které pojmenovali Mookie Blaylock, podle hráče NBA. Jako své spoluhráče si vybrali dalšího kytaristu, fanouška Jimiho Hendrixe a Gossarodova spolužáka ze školních let, Mikea McCreadyho a tichého bubeníka Davea Krusena (ten záhy odešel a rozpoutal tak kolotoč příchodů a odchodů několika bubeníků, který ukončil až Matt Cameron). Největším problémem bylo ale hledání vhodného hlavního vokalisty. Seskupení rozeslalo pár demo nahrávek s instrumentálními verzemi pozdějších Alive, Once a Footsteps a čekali na odezvu. Jedna z nahrávek se díky Jacku Ironsovi (spoluzakladatel Red Hot Chili Peppers) dostala do rukou Eddiemu Vedderovi, surfařovi ze San Diega. Ten pohotově složil ke skladbám text, který i nazpíval, a vše poslal zpět do Seattlu. Na odpověď nemusel čekat dlouho, už po prvním poslechu se všichni shodli – tohle je náš člověk. Stačilo jen pár společných zkoušek a kapela měla připraveno vše potřebné pro nahrání desky. Už jen změnit jméno a Pearl Jam byli na světě.

Deset

Kritikové jsou nadšeni, fanoušci šílí. Na účet debutového alba Ten (číslo Blaylockova dresu) směřují samá superlativa. Navíc bylo vydáno v nejlepším možném okamžiku – roku 1991, kdy se pozornost celého hudebního světa stáčí díky Nirvaně k Seattlu. Deska je na počín muzikantů, kteří spolu byli teprve pár

měsíců, neobyčejně vyzrálá. Textařsky i hudebně poměrně komplikované dílo se spoustou aranžérských delicatek se od typicky grungeovské produkce, ke které jsou Pearl Jam řazeni, přeci jen liší. Nechybí mu náboj a surovost, ale není tak punkově „neotesané“ či zbytečně přímočaré. Navíc Vedderův nakráplý, perfektně zvládaný hluboký hlas dodává skladbám nezaměnitelnou atmosféru – místy tajemnou, místy rozněžněle melancholickou, ale hlavně agresivní a naléhavou.

Dejte mi všichni pokoj

Chtěli prodat čtyřicet tisíc nosičů, vyjet na turné, vydat další desku, jet na turné... a možná potom by mohli být v i trochu známí. Tuhle „pětiletku“ splnili během jednoho roku a navíc ji překročili o tisíc procent. Stovky vyprodaných koncertů v Americe i Evropě, miliony prodaných desek, fotky na obalech časopisů, tisíce rozhovorů a Mtv pořad dokola hraje jejich videoklipy (jediné čtyři, které natočili). Jak už tomu bývá, sláva si na muzikantech pomalu bere svou daň, nejvíce však trpí labilní Eddie Vedder, povahou nesmělý a tichý idealista, který se při svých prvních vystoupeních trémou otáčel k publiku zády. Jak sám říká – na tohle není stavěný, je snadným cílem – novinářů, fanoušků i přátel. Pod tíhou komerčních úspěchů se ale nestal nabubřelou hvězdou či heroinovou troskou, rozhodl se bojovat, svým vlastním neotřelým způsobem.

Versus

Nejsme žádní idolové, za nás hovoří naše hudba. Tak nějak by se dala shrnout nejdůležitější etapa v existenci kapely, která výrazně změnila její tvář. Psychické i fyzické kolapsy členů skupiny a rostoucí odpor k mediálnímu cirkusu kolem jejich osob, vyústilo v rozhodnutí stáhnout se z ostře sledované společenské scény a veškeré své síly věnovat pouze hudbě. V říjnu 1993 vydávají album Vs. (jak trefné), které bez jakékoliv promoce (videoklipy, rozhovory, vystoupení), debutuje na prvním místě Billboard chart (v prvním týdnu se prodalo přes milion kopií). Co mnozí považovali za dobře promyšlený reklamní tah, se stalo nedílnou součástí filozofie kapely. Nebáli se zajít až tak daleko, jako je soudní pře s Ticketmaster, který odmítl jejich požadavek, aby ceny lístků pro nadcházející letní turné nepřekročily dvacet dolarů. Eddiemu, který měl velmi nešťastné dětství a podle jeho slov mu byly rockové koncerty jedinou útekou, hodně šlo o to, aby si vystoupení Pearl Jam mohl dovolit opravdu každý. Hudba je ale byznys a Ticketmaster se nechtěl vzdát tučných výdělků, které plynuly z takového taháku, kterým Pearl Jam bezesporu byli. Soudní tahanice se táhly velmi dlouho a kapela, se tak omezovala na menší koncerty bez podpory distributorských společností (jistě si dovedete představit,

jak obtížně se vstupenky sháněly a jakou radost z takového kroku měli překupníci). Rozuzlení přišlo až v červnu roku 1995, kdy soud shodil kauzu ze stolu a rozhodl pouze „monitorovat situaci na poli distribuce vstupenek.“

Symbolické procitnutí

Po výborně komerčně i kriticky přijatých prvních dvou deskách vydává kapela v roce 1994 album Vitalogy a o dva roky později No Code. Obě alba odrážejí náklonnost kapely k experimentům a prvkům worldmusic a artrocku. Vitalogy se drželo pět týdnů v čele amerického žebříčku prodávanosti desek. Obsahuje i procitnou skladbu Immortality věnovanou památce Kurta Cobaina (mnohými považována za nejlepší píseň formace). Jemně poetické No Code bylo přijato mnohem vlažněji. Mezi lidmi je již znát přesycení záplavou flanelových košil a frustrovaných buřičů řvoucích do světa své deprese.

Dej přednost v jízdě

Muzikanti se opět zavřeli do studia, aby v roce 1998 vydali ambiciózní, v pořadí již páté studiové album Yield, jež je mnohem energičtější a je jakýmsi návratem k tvrdším kořenům. Avšak zřejmě i samotní Pearl Jam museli uznat, že rozkošem s Ticketmaster a navazujícími koncertními obtížemi ztratili nemalou část svých příznivců. Nebyli by to ale oni, kdyby si ke svým fanouškům nenašli cestičku. V roce 2000 vypustili spolu se skvělou deskou Binaural i 72 oficiálních audio záznamů ze svého mamutího evropského a amerického turné. Bootlegy se setkaly s ohromným ohlasem, kupovali je nejen ti, kteří jednotlivé koncerty navštívili. Podobně kapela postupovala i při koncertní šňůře na podporu následujícího alba Riot Act. Konečně tak vyšla vstříc mohutné komunitě, která amatérsky nahrávala jejich koncerty, jež pak kolovaly z ruky do ruky. Prakticky všechna jejich vystoupení jsou nyní profesionálně snímána a distribuována mezi fanoušky.

Nový začátek

Už to vypadalo, že hudebníci definitivně ubírají na tempu. Tento evoluční krok by jim nikdo nemohl zazlívat (taky už jim není dvacet). Ale i když už Vedder neskáče do davu a na pódiu se nespívá v agonických křečích, basista celý koncert neposkakuje a celkový „vizuální“ vjem kapely se změnil, tak jsou jejich vystoupení stále beznadějně vyprodaná, alba se kupují v milionech a příznivci projevují nehybnou náklonnost – a to zcela zaslouženě. Pearl Jam nikdy neustoupili ze svých ideálů, jejich skladby nestárnou a stále z nich sálá nespoutanost – z prvotiny „Ten“ i z novinkové „Pearl Jam.“

Radka Klimíčková

Překvapení s chutí avokáda

Alive, Betterman, I am Mine, World Wide Suicide – písničky Pearl Jam sestříhané do krátké znělky; „v roce 1990 byli nejpopulárnější Guns N' Roses a Bon Jovi, to se ale v roce 1991 úplně změnilo - Pearl Jam prodali 65 milionů nosičů a teď vychází jejich nové album,“ vše slušivě zakomponované společně s odpočtem do dne D, kdy už se konečně objeví deska na pultech prodejen, nezbytné to vybavení počítače každého fanouška. Takže 12 dní 5 hodin a 13 minut, 12 minut...až konečně 29.duben 2006, cože u nás vychází až 2.května?? To je nefér, kdo to má podle vás vydržet?

Je to celosvětová sebevražda!

Co je dneska nového: ...vystoupení v SNL; sháním bootleg #36 z roku 2000; je vystoupení ve Washingtonu lepší než legendární Manchester?...hm, nic nového pod sluncem, pokud se pohybujete v internetových komunitách, kde je jediným středem zájmu grungeová ikona devadesátých let, skupina Pearl Jam. Singl World Wide Suicide, první vlaštovka z dlouho očekávané desky, se na internetu a na rádiových vlnách objevil již začátkem dubna. A byl to jednoznačný vzkaz – jsme tu už patnáct let, ale ještě nekončíme, právě naopak – jsme lepší než kdy předtím!

Od poslední studiového počínu Riot Act, uběhly čtyři roky, a tak by se dalo očekávat, že kapela zase o trochu více sleví ze svého tempa a energičnosti, která pro ně byla po celou kariéru charakteristickým prvkem, a posune se směrem k „stařecké“ umírněnosti. Nebyli by to ovšem Pearl Jam, kdyby se nepostarali o nějaké to překvapení – deska je minimálně z posledních třech mnohem průbojnější, rychlejší a rozmanitější. Už název-nenázev „Pearl Jam“ napovídá, že deska nemá jednotící téma - skladby mají různé

tempo, náboj, zabarvení i samotný zvuk nástrojů - punkový „nářez“ střídá sentimentální balada. Spojovacím prvkem je samozřejmě Vedderův vokál, jenž se od poslední desky více vrací k jemu vlastní agresi a urputné nekompromisnosti, ze které upouští opravdu jen místy.

Albu nemůžeme upřít jednoznačný náboj, který se v určitých místech (Big Wave) nápadně podobá předchozím Vitalogy (Spin The Black Circle) či Vs. PJ se i přes obrovskou spoustu zkušeností nebrání experimentům. Skladby Marker In The Sand či Inside Job, jsou klasicky rockovou záležitostí. Desku otevírá průbojná Life Wasted s velmi povedenou vokální linií. Následuje již zmíněná, vlezlá World Wide Suicide, této skladbě se jednoduše nelze ubránit. Jestli se vám bude zdát zpočátku hloupá, vězte že už při druhém poslechu budete chtít nechtět lapení jejím průzračným rytmem a řevem „whole world...world over“ budete otravovat nejen sousedy (zbytečně v textu zmíněný úryvek nehledejte – je to ono táhlé woowowodowoo v refrénu). Dalšími rychlými věcmi jsou hned další dvě písně v pořadí – Comatose a Severed hand. Obě se vyznačují silným kytarovým motivem, druhá zmiňovaná navíc nadchne pyramidově stupňovaným nápěvem. Lyrická Marker In The Sand je brilantním spojením dvou nespořodných složek a jako některé další starší písně (Given To Fly, Oceans) se dá přirovnat k unylému plynutí a náhlému rozbouření oceánu. Překvapivě vysoko je zařazen povznášející kousek Parachutes (obdobné skladby většinou album uzavírají), který jasně odkazuje na vliv slavných Beatles a klidně by mohl patřit právě do jejich repertoáru (zkuste si třeba pustit za sebou Parachutes a In My Life právě od Beatles). Z nebeských výšin vás na zem nesrazí ani Unemployable (pokud moc nestudujete text). Za

zmínku stojí i další povedené skladby Gone či skromná, mírně countryová balada Come Back. Nejdelší a zároveň závěrečnou skladbou je Inside Job.

Kdybych měla novinkové album shrnout v jedné větě, pak bych se omezila na: „Ano, jsou to Pearl Jam.“ Jako každá kapela (interpret), má svůj vlastní styl a zvuk, tak ani PJ nejsou výjimkou (ač tvrzení, že jsou skladby jedna jak druhá, odmítám). Stejně razantně však musím dodat, že album nepřekonal kultovní debut Ten (o to se snad ani nesnažilo) a kvalitám No Code a Yield se pouze blíží, zcela neznalým bych proto doporučovala spíše tyto desky. Nakonec ale sečteno a podtrženo: Desku si stejně kupte (za necelých pět stovek dostanete spoustu muziky a krásný papírový obal) a v kalendáři si červeným srdíčkem (nebo žlutým avokádem) označte datum 22.září, protože v ten Den Pearl Jam potřetí zavítají do Prahy. Uf, to je ještě pěkně daleko, jak nad tím teď tak přemýšlím...

Radka Klimíčková

Talenty a ctitelé

*Na slunci, ne v dešti,
V našem světě zlém
Trhat růže štěstí
Je tvým údělem.
Ty překrásné růže
Květy ráje jsou,
Do snů básník může
Ukrýt lásku svou.*

*Žij a měj se k světu
A v ty krásné dny
Vzpomeň si, že je tu
Básník nešťastný.
Svírá svoje pěsti,
S osudem se rve.
Těší ho v neštěstí
Pouze štěstí tvé.*

Trochu lehkomyšlná divadelní herečka, její matka, jež zbožňuje ptáky (hlavně opravdové labutě), mírně nafoukaný kníže, opilý herec citující krále Leara a zástup hereččiných ctitelů... To vše ve zdařilé divadelní hře odehrávající se v Rusku neurčitého období.

Komedie Alexandra Nikolajeviče Ostrovského, kterou právě uvádí komorní divadlo Aréna, se zatím většinou setkává s nadšeným přijetím publika. Díky propracovanosti charakterů jednotlivých postav, vtipným situacím, vypjatým a emotivním scénám a hlavně skvělému obsazení nabízí snad vše, co by si divák mohl přát. I když se jedná o komedii, objeví se ve hře i vážnější náměty, jako jsou například vypočítavost, nešťastná láska, bezvýchodné situace, chudoba...

Hlavní hrdinkou je divadelní herečka Saša Něginová. Přestože je zbožňována publikem, utápí se se svou matkou v dluzech. Proto se soustředí hlavně na benefici, jež by jim snad mohla přinést alespoň nějaké peníze. Situace se však komplikuje zástupem jejích ctitelů. Přestože má ráda svého učitele (a tak trochu filosofa) Petra, zajímá se o ni také kníže Dulebov, jak o sobě rád prohlašuje: „velmi citlivý člověk“. Na Grigoriji Antonovičovi Bakinovi může mladé Saše imponovat hloubka jeho peněženky a zestárlý Martin Prokofič Narokov může zase nabídnout pravou lásku k divadlu. Když Saša knížete odmítne, rozhodne se uražený Dulebov zničit její kariéru herečky a zařídí, aby na benefici skoro nikdo nepřišel. Co poté, herečce zbývá? Milovat z celého srdce a žít „rodinný“ život nebo milovat, jen tak z části, ale hrát, hrát v divadle – žít svůj sen. Musí si vybrat...

Přestože obsazení jednotlivých rolí je opravdu trefné, diváky asi nejvíce zaujme jako vždy výborná Lucie Žáčková v roli

Alexandry Něginové, která své postavě propůjčila opravdové charisma, takže upoutá vaši pozornost pokaždé, když se objeví na scéně. Dalším sympatickým představitelem je Michal Čapka, jakožto ne moc usměvavý Petr, jenž se řídí svými zásadami děj se co děj. Největší bouře smíchu sklízí postava Erasta Gromilova v podání Reného Šmotka, který vás svým opileckým králem Learem prostě dostane (zaručeně jeden z nejlepších opilých tragiků, jaké jste

a druhá půlka představení možná ze začátku působí ne až tak zábavným dojmem. Ovšem konec hry vás naprosto strhne a výsledný efekt vám na ty „nudnější“ okamžiky pomůže okamžitě zapomenout. Navíc málokterá hra vás dokáže tak rozesmát a zároveň dojmout skoro až k slzám. Pokud máte rádi atmosféru komorního divadla, určitě si tuto výbornou hru nenechte ujít.

*Autor: Alexandr Nikolajevič Ostrovskij
Překlad a dramaturgie: Tomáš Vůjtek*

*Režie: Ivan Krejčí
Výprava: Ilja Hylas*

Obsazení: Lucie Žáčková (Alexandra Nikolajevna Něginová), Dana Fialková (Domna Pantělevna), Michal Čapka (Petr Jegorič Meluzov), Dušan Škubal (Ivan Semenič Velikatov), Kostas Zerdaloglu (kníže Irakli Stratonich Dulebov), Pavel Cisovský (Martin Prokofič Narokov) a další

kdy viděli). Navíc příjemná atmosféra, vtipné okamžiky a dojemný konec obohacený o kytarová vystoupení Michala Čapky a Pavla Cisovského (hudbu k jeho písni složil Vladislav Georgiev, člen hereckého souboru) propůjčuje hře opravdové kouzlo.

Najde se opravdu minimum věcí, které by se hře daly vytknout. Některé monology jsou snad až příliš dlouhé

Alexandr Nikolajevič Ostrovskij

Tento ruský dramatik se narodil roku 1823 a za svůj život napsal téměř padesát divadelních her. Mezi ty nejznámější kromě Talentů a ctitelů patří Bouře, Schovanka, Vlci a ovce, Sněhurka... Jeho obvyklými motivy jsou vztahy a hodnoty ruského života, společenské konflikty a milostné city, které jsou ovlivněny společností. Jeho příběhy byly a jsou u publika velmi oblíbené hlavně díky rozvinutým charakterům postav a skvěle zpracovanému ději.

Eva Juřenová

Španělsko a Sněhurka

V podvečer 20. dubna studenti španělštiny z, v poslední době dosti diskutovaného, hladnovského gymnázia ve Slezské Ostravě představili v ostravském klubu Atlantic krátké divadelní představení s názvem *Blancanieves y los siete enanitos* (Sněhurka a sedm trpaslíků).

Prozatím bezejmenný soubor vznikl minulý školní rok, když se Veronika Macků, takřka v tomto ohledu hyperaktivní dívka, neustále a vytrvale vyptávala španělského profesora Josého Antonia Roja, který má s režii zkušenosti již z předešlého místa učitele na dvojjazyčném gymnáziu v Žilině, jak to bude s tím divadlem, okterém tuhle mluvila paní profesorka třídní (I. Freitagová).

A tak se začalo nacvičovat... Zájem byl zprvu veliký, ale když se ukázalo, že by byla nutná pravidelná účast, zbylo celých devět herců z druhého ročníku (2. S)... na Sněhurku nám jich ale pár chybělo, tak byli přizváni čtyři studenti z prvního ročníku (1. S), hráli trpaslíky.

Během nacvičování se vyrýsovalo několik malých problémků. Tím nejvýznamnějším bylo místo, kde hrát. Jistě... školní soubor by měl předvádět v tělocvičně, to je přece prosté, říkali jsme si. Záhy jsme ale zjistili, že v prostory určené pro sport mnohdy mívají katastrofální akustické podmínky, nebylo rozumět ani slovo od počátečního: „Había una vez en un país muy lejano una princesina muy bella...“ až po poslední hlásky. Pracovalo se na mnohých alternativách až nakonec zvítězil klub Atlantic, ve kterém nám domluvila místo profesorka Freitagová.

Předjeme ale k tomu hlavnímu: jaké vlastně bylo naše představení? Scénář

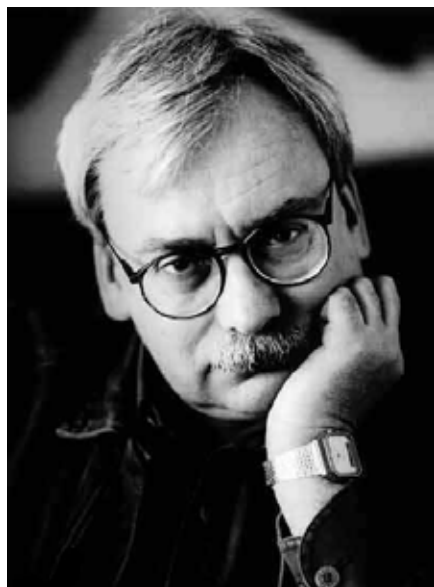
napsal podle klasické pohádky již zmíněný profesor Rojo. Zanechal skoro všechno, tak jak se to vypráví dětem, od zlé, pyšné a marnivé macechy (Eva Albertová) závislé na svém zrcadle (Jiří Ondruš), přes čestného a dobrosrdečného lovce (Ondřej Hrabálek) a trpaslíky pracující v dole až po krásnou a důvěřivou princeznu (Jana Buryšová). Záměrně říkám skoro, protože kromě romantického a dojemného konce, kdy sličný princ v podání milé a sympatické dívky (Vendula Svobodová) probudí Sněhurku polibkem z bezvědomí, do kterého ji uvedlo otrávené jablko od kruté macechy a vezme si ji za ženu, shlédli diváci i další dva poněkud reálnější konce. V prvním (respektive druhém) princ se zděšeným výrazem probuzeně sdělí, že si ji nehodlá vzít a že musí

urychleně odejít, neboť za půl hodiny musí políbit jinou spící krásku. Sněhurka se ale nehodlá vzdát a chytne se princovy nohy jako hladový buldok (takovou silou, ne že by ho kousla do kotníčku). Její snaha je zbytečná a po princově úprku se plačíc zhroutí na rameno jednoho z trpaslíků. Třetí a poslední zakončení sklidili obecně největší úspěch. Sněhurka v něm zfackovala nebohého prince a nařkla ho z nekrofilie, když líbá dívku pokládanou za mrtvou. Šlechtic je z toho tak zaskočen, že neví, co říct a tak jen zděšeně couvá a blekotá něco o tom, že se musí vzít, že tomu tak přece je ve všech příbězích bratří Grimmů. Sněhurka ne něj pošťve celou sedmici trpaslíků a velmi nevybíravým způsobem vyhání prince... to celé pochopitelně ve španělštině a se skoro neznatelným přízvukem.

Přesto i kdyby byl sebelepší, nebylo než pochyby, že snad krom pár výjimek nikdo z návštěvníků očividně nerozuměl. Představení bylo především určeno rodičům, jenž mohou být pyšní na své povedené (v dobrém slova smyslu) „ratolesti“ a popřípadě známým a přátelům. Ti se hned po začátku také stali součástí hry v podobě lesa, jímž občas nějaká ta postava prošla, což se naneštěstí neobešlo bez zranění. Studentský soubor se tímhle vystoupením též snažil zbavit trémy, jež je sužovala a připravit se tak na budoucí soutěž divadelních scének v zahraničí. Můžeme jim popřát jen hodně štěstí.

Vendula Svobodová

Andrzej Sapkowski

Dějové zápletky, především v povídkách, nemají nouzi o nápaditost. Nejsou tak složité, aby se v nich čtenář ztratil, ani tak jednoduché, aby byly nudné a předvídatelné. Teď už blíže k jednotlivým dílům:

Zaklínač, aneb jak to začalo
Byl rok 1986, když v polském časopise *Fantastyka* vyšla povídka s názvem *Wiedźmin* (česky *Zaklínač*) a obsadila třetí místo v literární soutěži. Tento úspěch Sapkovského inspiroval k pokračování daným směrem. Vznikají další povídky se *Zaklínačem-Geraltem* v hlavní roli.

Kdo jsou to ale vlastně ti zaklínači? Jsou to v podstatě lidští mutanti, kteří mají jediný účel-bránit lidi proti rozličným příšerám ohrožujícím jejich životy. Samozřejmě, nic není zadarmo a i zaklínači musí z něčeho žít, takže z pravidla za úplaty. Ovšem vděčnost čekat nemůžou- jsou lidmi opovrhováni nejen pro svůj vzhled. Jejich oční zornice se tvarem podobají zmiji (dokážou zato vidět ve tmě jako kočka) a konkrétně Geraltovy (hlavní hrdina ságy i povídek) vlasy zbělely, a to nikoliv důsledkem stáří, ale v důsledku mutace, kterou podstupuje každý chlapec vybraný za budoucího zaklínače. Pokud ovšem nedobrovolný kandidát přežije zkoušku trav. Pak jeho tělo zmutuje a získá některé zvláštní schopnosti, například neuvěřitelně rychlé reflexy. K boji s netvory má dva meče, stříbrný (některé druhy příšer, například upíři, jsou alergičtí na stříbro) a železný (ten slouží proti obyčejnějším příšerám a k obraně proti lidem).

Česky vyšly dvě sbírky povídek a celá pětidílná sága, která navazuje právě na některé povídky. I přesto se však povídky a sága od sebe v mnohém liší. Povídky jsou více akční, mají rychlejší spád. Zato sága je klidnější, plynulejší, vystupuje v ní více postav, jak kladných, tak záporných (taky je delší, takže je to asi přirozené). Možná se dá lépe vychutnat.

Povídky o zaklínači se nedávno staly předlohou pro nepříliš povedený seriál polské produkce, na kterém je bohužel poznat nízký rozpočet. Před nějakou dobou jstetento seriál mohli vidět na ČT2.

Trilogie z husitského prostředí

Andrzej Sapkowski měl vždycky rád historii, takže je docela přirozené, že napsal i historický román. České čtenáře možná potěší, že si jako prostředí románu vybral období husitství. Na díle

jsou znatelné vysoké autorovy znalosti dobového prostředí, dobových poměrů, zvyků a, v neposlední řadě, historických událostí.

Nejedná se ovšem čistě historický román, ani v nejmenším. Jak už jsem napsal výše, postavy nepřemýšlejí úplně středověce (což, myslím, není úplně na škodu). Navíc, Sapkowski se nevyhýbá tématu, který je mu zaručeně nejbližší-fantasy. V díle se běžně vyskytuje magie (ale je podaná tak, že si můžete říct: magie takhle klidně mohla existovat).

Docela časté v díle jsou rozpravy o náboženství-vždyť jsme v době husitského odboje, v době náboženské krize. Mnoho lidí následuje učení Husovo, které se zcela neslučuje s učením církve. Neznamená to tak, že by knížka byla nabyta náboženskou filosofií, pasáže tam jsou vloženy spíše pro zajímavost a pro zpestření.

O co vlastně jde? Chudý šlechtic, medik, který studoval na Pražské universitě nejen medicínu, ale i některé temné vědy, Reinemar z Bělavy se na začátku zaplete s manželkou vysoce postaveného muže, jehož příbuzní se pokusí pomstít zneuctění manželky člena svého šlechtického rodu. Při honičce městem, kdy Reinemar utíká před mstiteli, nešťastnou náhodou umírá jeden z pronásledovatelů. Jeho smrt je dávana za vinu právě Reinemarovi a ten musí utéct. Stálé touží po své milované a snaží se s ní setkat i přesto, že si krevní msta si žádá jeho hlavu... Román je naplánován jako trilogie a zatím byly vydány dva díly.

Literatura o fantasy literatuře

Autor je bezesporu velký odborník na fantasy literaturu jako takovou. Sám napsal několik prací na toto téma. Základ fantasy literatury, především té anglosaské (tedy té nejrozvětvenější), spatřuje v Legendách o králi Artušovi. Za zmínku zde stojí především úvaha „V Šedých horách zlato není“ (www.sapkowski.cz/v_sedych_horach_zlato_neni.asp).

Andrzej Sapkowski je jeden z mála kvalitních slovanských autorů fantasy. Pokud máte rádi tento druh literatury, neváhejte si přečíst některé z jeho děl, ať už *Narrenturm* a *Boží bojovníky* nebo *Zaklínače*. Pokud fantasy nečtete a chtěli byste, není Sapkowski špatná volba jak začít. Jestliže však fantasy nesnášíte, vyhněte se jeho tvorbě velkým obloukem, neboť právě fantastičnost je z ní cítit na stovky metrů daleko.

Jiří Atanasovský

Proč by autor fantasy nemohl mít i slovanské jméno? Andrzej Sapkowski je polský autor, kterému se podařilo prosadit se i v kotlině České.

Není už to žádný nováček ani žádný mladík. Narodil se roku 1948 ve městě Lodz'.

Jeho první povídka mu vyšla v polském časopise *Fantastyka* roku 1986. Je to bezesporu mistr ve svém oboru. Napsal několik děl zabývajících se problematikou fantasy literatury. Na scéně českého fantasy je také již nějakou dobu. A jeho obliba stále trvá, a to nejen u nás a v Polsku. Jeho knihy vyšly i v zemích jako Slovensko, Rusko, Litva,... Německo a v poslední době vznikl také anglický překlad.

Za čím se skrývá takový úspěch?

Takže, zaprvé: Andrzej Sapkowski nemá nouzi o publicitu. Je to jeden z fantasy autorů, který často zajíždí do Česka (však to nemá zas až tak daleko). Rozhovory s ním vycházejí docela často a jsou živé a vtipné. Projevuje se zkrátka i jinak než dílem, které napíše.

Zadruhé: Způsob, kterým tento autor píše, je jedinečný a nezaměnitelný. Dokáže skvěle popisovat bojové scény- popisuje je přehledně, dynamicky a nebere si moc servítky. Popisuje tak, jak to „je“. Není nouze o rozpolcené lebky, proseklé krční tepny. To ovšem nijak nesnižuje výsledný dojem, naopak.

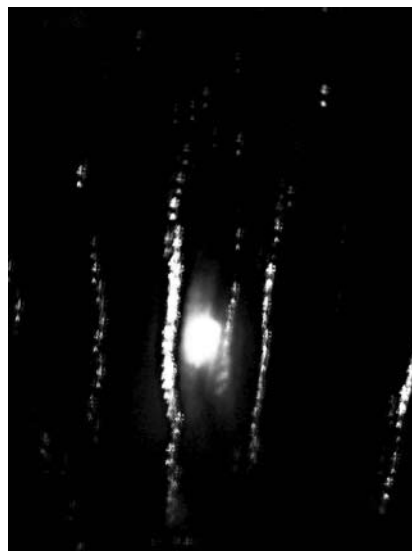
Jeho postavy nejsou černobílé. Jsou tam ty „dobré“ a ty „špatné“, to ano. Ale hranice mezi dobrem a zlem není přesná. Psychologii postav dokáže zpracovat velice slušným způsobem. Některé kritiky sice vytýkají postavám až přílišné dnešní myšlení, především ve fantasy-historické trilogii (zatím *Narrenturm*, *Boží bojovníci*, později se k ní vrátíme), ale možná je to právě to, co celému ději dodává šťavu a pochopitelnost.

Heroin

Probudíš se. Nějaké místo. Probudíš se. Druhý pokoj. Tma. Kde jsem, jaký je čas? Nemám ponětí. Instinktivně sáhnu na pravé zápěstí, kde mívám hodinky, i přesto že jsem pravák. Nejsou tam... Nic nevidím... Všude je tma... Nenávidím tmu... Snažím se něco nahmatat, je mi jedno co, ale hlavně něco!!! Zem je pokrytá slizem. Hnusí se mi to. Snažím se něco najít... Nic, jen sliz, sliz a sliz... Pokryl mi ruce. Posadím se, doteď jsem lezla po čtyřech. Chci otevřít oči. Já nevidím!!! Bože!!! Vzpomeň si, co se stalo, no tak!!! Nic, v hlavě mám prázdko. Od začátku, jak se jmenuju? Nemám ponětí... Snažím se zvládat své myšlenky, ale nemůžu, mám toho plný zuby, někdo mě někde zavřel... Mě... Koho mě? Kdo jsem??? Choulím se do klubka, usínám... Ani nechci otevřít oči... Vím co spatřím, tmu... Vlastně ne, já totiž nevidím... Přesto přese všechno se snažím oči otevřít. Vidím kousek světla, to je sen? Nechápu to!!! Co je realita a co přelud? Otevřu oči úplně, jsem v nějaké místnosti... Jmenuju se... Mám to v hlavě, vím to, jen si vzpomenout!!! Nikol! To je moje jméno... Nikol... Fajn a teď, kde jsem? Nevím... Nic nevím...

Bože, pomoz mi!!! Nejsem věřící, ale to je jediný, kdo by mi mohl pomoci... Bůh... Kdo to vlastně je? Jeho jméno se mi v hlavě vynořilo náhodou... Prosím o pomoc někoho koho vůbec neznám... Asi jsem se zbláznila, jinak si to nevysvětlím... Zase usínám... Nebojím se otevřít oči, vím, že budu v té místnosti... NE!!! Zase tma!!! Prosím, nechte mě na pokoji!!! Halucinace! SNY! Blouznění! Přízraky! Vidiny! NE!!! Upadám do zapomnění... Vzpomínám si... Naposled jsem v ruce držela injekční stříkačku s... Co v í bylo? Nevzpomínám si!!! No tak!! Párty! Spousta lidí! Zábava. Hudba! Jeden kluk! Tabletky! Alkohol! Cigarety! Marihuana! Injekční stříkačky... Drogy... Mám v žilách drogy!!! Co to bylo za drogu??? Ne, to se už nedozvím... Chci usnout!!! Zavírám oči... Konečně spánek... Zasloužený spánek...

Nikol nakonec zemřela na předávkování heroinem, než zemřela blouznila ještě asi půl hodiny, kdyby ji za ten čas někdo zavezl do nemocnice, přežila by, ale protože byli všichni její známí opilí, zdrogovaní, nemohl jí nikdo pomoci... Z

celé party zemřela jen ona, ostatní se podařilo zachránit... Majitelé domu, rodiče jednoho z účastníků, se nemohli dovolat domů, tak přijeli a výkalech... Okamžitě zavolali záchranku, Nikol však již nezachránili..."

Alma Perdida

Kdybychom věděli, co nás tam čeká...

Nicole Marková, 1.A

A je to tady. Konečně jsme dorazili na místo, kde máme se třídou strávit krásné dva dny. Jsou to jedny z našich posledních společných dnů, a tak jsou všichni v dobré náladě a plní očekávání.

Z nádraží se naše početná skupina vydává na dlouhý pochod neznámo kam, s cílem najít vhodné místo k přespaní. Asi po dvou hodinách chůze objevíme starý mlýn. To místo se nám zdá naprosto ideální, a proto začínáme stavět stany. Mezitím ko kluci připravují ohniště, holky se vydávají do blízkého lesa pro dřevo. Potom i s paní učitelkou opékáme buřty. Slunce se pomalu kloní k západu a kolem nás začíná houstnout tma. Vyprávíme si strašidelné historky, kterým se všichni smějeme. Pak nás ale zarazí vyprávění paní učitelky. „Ve vesnici nedaleko odtud žil asi před sto lety muž, který se vyžíval ve vraždění mladých lidí. Svou oběť si vyhlédl, vždy když se šli místní lidé bavit do hostince ve vedlejší vesnici. On sám tam nikdy nevstoupil, protože měl tvář zohyzděnou požárem. Lidé se mu vyhýbali, a někteří se mu dokonce směli. Proto začal ze vzteku vraždit. Zpočátku se nevědělo, kdo tyto zločiny páchal, ale policie našla u jeho třinácti obětí stopu a ta je dovedla přímo

k němu. Byl zatčen a odsouzen k trestu smrti. Než však stačili trest vykonat, vrah se ve své cele oběsil.“ Zakončí své vyprávění paní učitelka a rohlédne se po našich tvářích. My jen nehnutě sedíme a

v našich očích lze zpozorovat strach a zděšení.

Je pozdě, a proto jde většina z nás spát. U ohně zůstává pouze pětičlenná skupinka - Martin, Michal, Blanka, Bára a já. Kolem půlnoci nám docházejí témata k rozhovoru. Napadne

nás, že bychom mohli vyvolat ducha místního vraha. Sedneme si do kruhu, chytíme se za malíčky a zavřeme oči. I přes všechnu naši snahu se zdá, že vyvolávací zařikadlo nefunguje. Proto vymýšlíme náhradní program. Do oka nám padne starý mlýn. Popadneme baterky a vyrážíme. Mohutné mlýnské dveře se se skřípotou otevřely a nám se rozbušilo srdce napětím a taky trochu strachem. Uvnitř mlýnu je vše staré a zaprášené. Nic zajímavého v potměšilé místnosti nevidíme. Najednou slyšíme z vedlejší místnosti nějaký rachot. Teď se začínáme opravdu bát. Bára však hrdinsky vkračuje do vedlejší místnosti, odkud nám se smíchem oznamuje: „Jsou to jen krysy! Je jich tu spousta.“ Voláme na Báru, ať jde s námi prozkoumat i horní patro mlýna. Stoupáme po vratkých schodech nahoru, když najednou slyšíme výkřik. Podíváme se po sobě a zjišťujeme, že Bára s námi není! Rychle běžíme zpátky dolů. Nacházíme tu však jen Bářino nehybně ležící tělo v kaluži krve. Vybíháme ven z mlýna. Z domu se ozve hlasitý mužský smích. Nad krajinou se už nese jen Blančin hysterický křik.

Kdybychom tehdy věděli, co nás tam čeká...

Nicole Marková

Život mimozemšťana

V posledních několika dnech jsem nemyslela na nic jiného než na svou budoucnost, která se podle všeho může vyvíjet pozitivně a naprosto úžasně. Jen nic nezkatit. Pravdou je, že jsem díky tomu byla hodně roztržitá a nemohla jsem se na nic soustředit. Na internetu jsem si do dnešního dne našla veškeré informace o místě, kam mám odjet na školení. Zrovna sleduji cestopis, když v tom někdo zazvoní, otevřu a vidím poštáka.

„Dobrý den, mám pro vás doporučený dopis.“

„Ehm.. dobrý den (vykoktala jsem ze sebe)..ano... děkuju.“

„Tady mi to jen podepište.“

„Samozřejmě.“

„Děkuji a nashledanou.“

„Taky děkuji a hezký den.“

Koukám na odesílatele – heh moje reklamní agentura. Že by si mě rozmysleli? Už mě nechťejí? Roztrásla se mi kolena, bojím se dopis otevřít. Schovávám ho pod polštář, pod postel, do skříně, ale jeho přítomnost mě znervózňuje a zneklidňuje. Letí z okna. Tak a mám klid, nechci číst, že mě nemůžou přijmout. Venku začíná pršet. Asi bych ten dopis měla vzít domů... za deset minut pro něj skutečně jdu a pokládám ho na elektrické topení. Snažím se na něho zapomenout, sedám si k počítači a hraji si s grafickými editory, vytvářím loga fiktivních firem, plakáty na fiktivní výrobky a dokonce obal na knihu. Na mou knihu. Na mou fiktivní knihu. Na knihu mého života, ve které jsou popsány veškeré situace mého mládí. Skutečně to není ve stylu béčkovského hororu, kde lítá hlava a všechny zabíjí... to ne. Něco tady smrdí... co?... koukám kolem sebe... ale nic... že by se páčila někde izolace?... ne, to už by vyletěly pojistky... mamka určitě vaří. Jsem v klidu, dále pokračuji ve své práci. Teď už kašlu, jdu otevřít okno a co nevidím.. kouří se z dopisu, který jsem položila na topení. Rychle ho dávám pryč, teda jeho zbytky. Heh teď už nemám na výběr, zkusím si ho přečíst.

Dobrý den slečno Rogam,

museli jsme vám změnit místo školení, jelikož nastaly komplikace. Vše se bude odehrávat v České republice, která je na planetě Zemi. Odjíždíte zítra. Těšíme se na vás. Reklamní společnost Pštros a Lenochod s.r.o.

A k sakru! Musím rychle shánět informace, vůbec nic nevím. Aaa rychle k internetu. Vyhledávač nic nenašel, zkusím kontaktovat svého dobrého kamaráda Stiche, myslím, že by něco mohl vědět, páč je vášnivý cestovatel. „Ahoj, tady Rogam.. potřebovala bych nutně pomoci.“

„Nazdar, tebe už jsem neviděl ani neslyšel jak je rok dlouhý, co potřebuješ?“

„Zítra odjíždím do České republiky, nevíš o té zemi něco..?“

„Takhle z hlavy ne, vydrž kouknu se do archivu...“

„Díky moc.“

„Tak moc nepomůžu, akorát tady stojí, že je to přírodní rezervace komárů. Víš, co to jsou komáři?“

„Ne ne ne netuším... povídej.“

„Malá roztomilá zvířátka, naprosto neškodná, můžou přenášet malárii, ale to zvládneš. Zkus si nějakého ochočit.“

„To určitě zkusím a co třeba průměrná teplota?“

„Tak kolem -20 stupňů Celsia...v posledních měsících.“

„Díky, to mi zatím stačí... musím se jít rychle sbalit, až přijedu, tak se ti ozvu. Čusík.“

„Ať se ti tam líbí.“

Do háje – to zase bude účet za telefon,

tyhle meziplanetární hovory mě přivedou na mizinu. Rychle pod postelí najít sportovní tašku, nějaké spodní prádlo a trička.. všechno naházet do vany plné horké vody, přilít půl litru šampónu a běhat ve vaně, aby se vše dokonale vypralo. Je to sice únavné, ale za to během té doby, co naběháte tak pět kilometrů, můžete i zhubnout – a to se vyplatí! A když se zpotíte? Nevadí! Můžete se hned i vykoupat, samozřejmě ve stejné vodě, musíme myslet ekonomicky a ekologicky zároveň.

O dvě hodiny později...

Docela mě to tentokrát vyčerpalo, to mám z toho života jaký vedu. Vypiju teďka litřík káfička a bude to v pohodě, vlastně nemůžu, naši mi zakázali pít kafe... aaa už to mám, když rozžvýkám žvýkačku a obalím ji v kafi,

získám kávovou žvýkačku. Někdy mě fakt oslňuje má vlastní genialita.

Prádlo jsem již rozhodila po střeše domu – vyzkoušeno, takhle uschne nejrychleji (pozn. red. – tohle je fakt pravda). Jsem připravena na svou cestu. Půjdu si lehnout, zítra vstávám už v pět hodin ráno.

Ráno..

A jeida.. ani na čaj nemám čas, rychle jdu ven, беру si ze střechy vlhké oblečení.. zapomněla jsem na rosu .. a skládám si ho tašky.. nemám na výběr. Cesta na letiště proběhla úspěšně, teda až na menší maličkost – zapomněla jsem se převlíct, takže jsem v modrých trenýrkách s medvídky a ve vytahaném tričku. Jakmile přistaneme a budu mít u sebe kufr, hodím se do gala. Samotný transportér, který mě dostane na planetu Zemi... mno vypadal docela pohodlně, jen mi nikdo neřekl, že mi tak zalehne v uších a následně ani za dvě hodiny neodlehne.

V České republice...

Okamžitě mě přivítalo několik lidí z reklamní agentury a dokonce mi pochválili oblečení, takže jsem převlékání odsunula do neznáma. Seznamovali mě se základním programem dnešního dne a směřovali jsme do jistého objektu, tam mě zase uvítali jiní lidé a přidala jsem se ke skupince, která byla na tom stejně jako já – čekala, co se bude dít a jak se budeme školit. Všichni vypadali docela sympaticky, teda na první pohled. Bylo jich šest a usmívali se, akorát byly asi trochu psychicky labilní. Na začátku nám rozdali pampelišky – odborně smetanky lékařské- a popřáli nám krásný pobyt, později nás trochu zorientovali, dokonce jsme měli možnost koupaliště, ale .. ehm..

jak to říci.. bylo takové stísněné a ne pro moc lidí, však koukněte na fotografii.

Dozvěděli jsme se toho mnoho, užili si nepředstavitelně legrace, všichni získali diplom, že jsme tady vůbec byli. Když jsme pracovali s počítači.. já omylem jeden zničila, zasekl se a já ho chtěla spravit kladívkem. Asi tři přednášející jsem urazila, protože jsem jim skákala do řeči a snažila se oživit atmosféru.. a co se týče našich projektů, které jsme si přivezli z domu, moc se jim nezamlouvaly, moje plakáty i loga prý jsou příliš trhlé a v dnešní konzervativní společnosti by vyvolaly

jen povyk. Tak jsem je vylepila po celém městě.. tajně samozřejmě.. stejně jako jsem to udělala kdysi na Arkasu, tentokrát mě však nechytili policajti.

Za zmínku také stojí jídlo. Během sedmi dnů jsme pokaždě měli různou přílohu s různým masem- ale vždycky s červenou omáčkou, později jsem se dozvěděla, že je to součást volební kampaně jedné politické strany. Údajně je to tak i na školách, kdy se ta strana chce zviditelnit u svých potenciálních voličů a všichni jí to hloupě jí.

Upřímně... byla jsem z celého školení zklamaná. Jakákoli odlišnost jako

kdyby se automaticky sama odsoudila do jámy lvové, protože tady pro tyhle lidi a jejich výtvary není místo. Pokud se nevejdete do běžných norem, jste nepohodlní a všichni vám to dají najevo, možná se někdy chovají diplomaticky a odpovídají...jak to říci.. tak neurčitě, že vlastně jsou s vámi, ale pak zjistíte, že ne..

Kdyby bylo po mém, už nikdy neodejdu z Arkasu a hlavně ne sem. Tahle realita skutečně není pro mě. Těším se domů... tady žít opravdu nemůžu, možná jen existovat.

Hana Brožková

WORKSHOP ŽURNALISTIKY

Názor na workshop žurnalistiky

Workshop žurnalistiky pro mne byl příjemně stráveným odpolednem a částí odpoledne. Nikdo z nás však asi nečekal, že se toho redaktoři pustí s takovou vervou a „přednášky“ potrvají až do půl čtvrté odpoledne. A tak se není čemu divit, že v první části si někteří dělali dokonce poznámky, kdežto v té druhé si podpíraly hlavu. Nebylo to proto, že by workshop byl nudný nebo špatně zpracovaný. Spíš už jsme byli přesyceni informacemi natolik, že už jsme další

ani nechtěli přijmout. Další fakt, který rozptyloval moji koncentraci byl prázdný žaludek. Mylně jsme se domnívala, že tato akce bude trvat hodinu, nanejvýš hodinu a půl.

Super odreagovačka byly fajny hry typu Na dostihy nebo HuHu. Sice jsem si při nich připadala jako naprostý blázen, ale zjistila jsem, že umět se zasmát sama sobě není zas až tak úplně jednoduché. Trošičku mě znervózňoval ostych, který mezi jednotlivými zájemci

o tvorbu pro Skarabea panoval. Tento ostych zmizel jako mávnutím kouzelného proutku až u Radčiny diskuze, kdy se většina přirozeně rozpovídala a já začal poznávat si super lidi, se kterými mám možnost být. Nachytala jsem tady spoustu rad a nápadů, které mám díky Skarabeovi možnost dále rozvíjet.

Irena Lištiaková

Pohádka o workshopu

Povím vám teď příběh krátký
a kdo nevěří na pohádky,
nemusí se vůbec bát,
tohle se fakt může stát.

Bylo nebylo, konal se jednoho krásného dubnového dne workshop časopisu Scarabeus. A jak to tam tehdy vypadalo? Inu, asi takhle:

Ze široka daleka sjelo se zde lidí množství, jež jedna záliba spojovala-psaní. Tito lidé, sic se neznají, cítili se jako doma, díky partě sehrané-členům redakce. Postupně se

všichni seznámili a pak, rozdělení na několik skupinek, jednotlivé vedoucí rubrik poslouchali. Usměvavý Vítek a jeho nesmrtelná hláška: „Víte co, zahrajem si hru,“ se jistě nesmazatelně vryl do paměti všech. Avšak tím legrace neskončila. Radka s milým úsměvem, roztomile nervózní Ondra, Adamovo Prší, prší, Kuba, který skoro všechny články negativně zkritizoval, ale pak oznámil: „Určitě pište!“. A samozřejmě Hanka s věčně dobrou náladou... Kdo by nechtěl mezi tyhle super lidičky patřit? A navíc (a hlavně) časopis, který má velmi

dobrou pověst, dají se do něj psát snad všechny druhy článků (recenze, zprávy, rozhovory, reportáže, poezie...) a těší se oblíbě u studentů... Co si může člověk, který rád píše, přát více? A jak to vlastně všechno vím?

I já tam byla,
jedla jsem a pila,
úžasně se pobavila...

Ta akce mě oslovila.
Eva Juřenová

Práce všeho druhu

„Všichni jednou umřeme, na to pamatuj!“ Ale zmlkni už! Ten hlas se mu ozýval v hlavě každý večer před usnutím, lezl mu do snů a ráno ho budil lépe než jakýkoli budík. Nešlo ho nijak umlčet, ani přehlušit. Měl pocit, že se mu ta věta vypaluje do mysli, proniká až do morku kostí a zanechává za sebou trpkou-sladko-kyselý pocit viny, ale i dobře vykonané práce. Na srdci ho hrálo potěšení (a když měl na sobě bundu, tak taky sáček plný pětistícovek), ale někde v koutku duše ho pořádně žralo svědomí. Nevěděl proč, nebyla to jeho první krvavá práce. Jo, byl vrah. Profesionál (i když na vizitce měl natisknuto „Práce všeho druhu“-skoro jak Ferda mravenec, ha ha), prostě zabíjel lidi na objednávku. Tiše, diskrétně, beze stopy. Někteří klienti se ho ptali, jestli si občas ty vraždy nevyčítá. Vždy automaticky odpovídal ne, ale teď se musel zamyslet. Tahleto zakázka byla

Zrovna nadzvedával balvan, pod který chtěl umístit konec řetězu, když mu někdo najednou sevřel rameno. Ruka byla podivně ledová. Vyděšeně se ohlédl. Byla to ta žena. Dívala se na něj zářícíma zelenýma očima, doslova ho propalovala pohledem. Zatmělo se mu před očima, myslel, že to je přelud. A pak mu v uších zazněla ta slova: „Všichni jednou umřeme, na to pamatuj!“ Řekla to, byl si tím jistý. Její vzkaz vlastnímu vrahovi a všem živým.

Už se přestal snažit o usnutí, stejně to k ničemu nevedlo. Zvedl se z postele a šel se obléct. Je tak akorát doba na „malou noční debatu“, jak s přáteli, vesměs lidmi z oboru, říkali domlouvání kšeftů. Právě teď se toulalo po ulicích hodně lidí toužících po pomstě, naštvaných, mnohdy bezradných. Někdy se stávalo, že přišel člověk, spíše

člověk, ale Petr to nebyl. Děsem se mu rozšířily zorničky. „Pamatuješ si mě? Výborně. Můžeme jít.“ Byla to ta žena. Sice se jí vůbec nepodobala, byla mrtvolně bledomodrá, oslzlá, páchla rybinou, ale určitě to byla ona. Navzdory veškerým změnám měla oči pořád stejné. I ten bodavý hlas. Nevěděl, co má dělat, chtělo se mu utíkat, ale nohy ho neposlouchaly, poslušně šly za tou ženou. Vedla ho do jezera. Voda nebyla studená, jak předpokládal, ale příjemně teplá. Větší starosti mu dělalo, jak bude pod tou vodou dýchat. věděl, že ho vede pod vodu, dokonce i matně tušil, co mu tam chce ukázat. nadechl se a hladina se nad nimi zavřela. „Ten vzduch můžeš klidně zase vypustit, nebudeš ho potřebovat. Už ho nikdy nebudeš potřebovat.“ usmála se a jemu zatrnulo. Jo, jde ho zabít. Šli pořád hlouběji a hlouběji, až na úplné dno. Voda tady nebyla tmavá a špinavá jako obvykle, ale křišťálově čistá. Viděl na kilometry daleko. Všude byli mrtví lidé, těla v různém stadiu rozkladu, některým z otevřených zlomenin čouhaly kosti, a všichni se na něj dívali. Hleděli na něj zářivýma očima, plnýma výčitek. „Tohle jsi nám udělal? Tohle jsme si zasloužili? Jen za pár tisíců? jakou má cenu lidský život? Víš jaké to je, být tady na dně uvězněný, bez pomoci a čekat, až na tebe vyjde řada?“ Hleděl na ně, neschopen slova, v očích ho pálily slzy a sílil v něm pocit viny. A pak to začalo. Mrtvoly se začaly přeskupovat, hýbaly se, chrastily řetězy a posouvaly se, až kolem něj vytvořily těsný kroužek. Dívali se na něj, natahovali po něm ruce. „Cos nám to udělal?“ volali na něj. Chtěl něco říct, chtěl se jim omluvit, ale vrhli se na něj. Ostrými nehty z něj rvali maso, bolelo to, ale nekřičel. zasloužil si to. Pozoroval je, jak mu lámou ruce, prsty na nohou, zručně oddělují maso od kostí. Dělal se mu špatně. za chvíli určitě zemře. Cítil, jak mu někdo kusem skla rozervává břicho, radši ani neotáčel hlavu, jen nezúčastněně koukal k hladině, jako by se ho vlastní smrt vůbec netýkala. Pak mu někdo zabodl prsty do očí. U ucha se mu ozval spokojený šepot: „Všichni jednou umřeme, to si pamatuj! Dostali jsme tě.“

Karolína Pelechová

přece jen divná. Kdo by chtěl zabíjet starou, chudou ženu, která jistě brzy zemře? Nicméně, práce je práce, člověk se nějak uživit musí, šel tedy do toho. Bydlela sama ve starém domku na břehu jezera, nikam nechodila, akorát občas nakoupit. Všechno bylo až podezřele jednoduché: Oknem do komory prolézt dovnitř, překvapit stařenku, uškrtit ji a pak šikovně umístit na dno jezera. Teorie, ta je vždy nejjednodušší. Měl tušit, že se něco stane, něco, kvůli čemu teď nemohl usnout a co si přehrával v hlavě pořád dokola. Ta žena se vůbec nebránila, skoro jako by to čekala. Ani se neohlédla, jenom si tak smutně povzddechla a pak už byla mrtvá. Převázal ji řetězy, nasadil si připravenou kyslíkovou bombu (levně od kamaráda-kolegy) a potopil se s ní na dno jezera.

troška, ztracená existence, a chtěl, aby ho zabili. Zaplatil, vybral si způsob a šlo se. Ráno bylo po všem. Možná dnes na někoho takového natrefí. Oblékl si bundu, nachystal cigaretu a vyrazil do tmy. Zavibrovala mu kapsa. Hele, zpráva! PRIJD K JEZERU, MAM TU JEDNOHO NA PRACI. P. Občas měl pocit, že mu Petr čte myšlenky. I tohle se stávalo, nebylo to nic nového. Na dně jezera už je spousta lidí. Dokonce jich prý nedávno pár vyplavalo, utopenci. Normálka. Zrychlil krok, aby si to ten chudák náhodou nerozmyslel. „Takhle bych teda umřít nechtěl“ pomyslel si a zapálil cigaretu. Byl už skoro u jezera, viděl, jak se na vodní ploše odráží měsíc. Pod větvemi rozložitě smuteční vrby stála nějaká postava. Šel pomalu blíž a mžoural na ni. Ze stínu vyšel

Probudíte se? – je Filipojakubská noc...

„Týjo, to bylo zase něco...“ ulevím si, zatímco se zvedám na kolena. Motá se mi hlava jako bych právě vystoupil z centrifugy a na tváři ještě cítím polibek chladných schodů. Vůbec nevím, co se to se mnou poslední dobou děje. Znenadání se mi zvedl žaludek a už asi po sté jsem si řekl, že už nebudu tolik pít. Zavrával jsem a málem znovu upadl, v posledním okamžiku jsem se nemotorně podepřel zábradlím. Už jen pár kroků, to nějak zvládnou. Nevím jak, ale už jsem u dveří. Klíčová dírka jakoby si hrála na schovávanou, ale já nejsem slepá bába ani když jsem namol.

Otevřel jsem dveře a vpadl dovnitř. Jako první jsem pozdravil záchod. „Čarodějnická akce, dvě vodky za cenu jedné“ mihne se mi před očima slogan kterým jsem se dnes nechal opít, když cítím svou večeři naloženou v lihu jak se mi dere krkem ven. „Upalování čarodějnic, to je ale p*****“, to ví každý, stejně jako každý ví, že je to dobrý důvod se ožrat...“ v duchu jsem musel nadávat i když každé slovo jakoby rezonovalo a doráželo na přecitlivělé nervy za nepřijemného hučení uvnitř hlavy. Zabořil jsem hlavu do peřin a zmlkl, okamžitě jsem usnul jako když do vody hodí.

„Cojee?“ zaskřípu rozespale ještě se zalepenýma očima jak kotě a mezi zuby se prodere první domněle ranní nadávka a hned pokračuji „Jste se všichni pomátli? To tak chrápu, že bušíte na zed?“ Nespokojeně se posadím a rozmrzele otvírám oči...to jsem neměl dělat, honem to napravím. Musím ještě spát. Znovu otvírám oči.

Nic, pořád to tu vypadá jinak. Co je to za byt? Vytrpávám z hlavy seno na kterém jsem spal. To si ze mě někdo dělá prdel! Avšak jsem okamžitě vytrhnut ze svých úvah opakovaným zuřivým zabušením na dveře...rozespale vstávám a jako v transu jdu otevřít. Dřív než sáhnu po klíče dveře se rozletí a narazí prudce do zdi až rozvíří nekonečný rej prachových částíček, který i přes svou všudypřítomnost zůstane bez povšimnutí a zanikne v hypnotickém skupinovém řevu z něhož se prodere jen jeden zřetelný hlas velící všem: „Budiž upálen!“ Přivírám oči před silným hřejivým teplem.

Nechápu. „Tak sakra, chci se probudit.“ Ječím až mi zalhá v uších „Slyšíte??? Nechci s vámi hrát nějakou za***** hru! Konec!“ kvílím až na pokraj slyšitelnosti hlasem přetékajícím beznadějí. Cítím, že tohle není sen...už mě drží jako dravec svou kořist, v pevném sevření drtí ruce a vlečou vpřed, nic naplat, že zuřivě kopu kolem. Jen sevření je pevnější a ostré nehty hloub v mase.

Nevidím do tváří. Oslněn rozpálenými

loučemi, omámen bolestí sevření a doléhající kocovinou. Cítím jen přítomnost ohromného davu lačícím po krvi. Řev ne nepodobný divákům kolosea. Vytlí vlka pronásledujícího kořist i radost z úlovku vyzařovala všude kolem. Nesmí to být pravda. Není to možné. Není a není, za chvíli otevřu oči a probudím se pod svou modře pruhovanou peřinou... „upálit, upálit“ ozve se jemný, ale až k děsivosti vášnivý hlásek z prostředí krvežíznivého davu a brzy se přidávají také ostatní až skanduje celý průvod.

„Prvomájový průvod“ zaskřehotá ironicky mé svědomí jako by se najednou odtrhlo od záchodové mísy, kde až doteď zvracelo. Zařvu ze všech sil: „Neeeee!“ „Zamezte tomu kacíři ve řvaní, ještě nás uřkne svými pohanskými čarami!“ ozve se z davu odpověď na mé zoufalé volání. Ještě mi nedošlo, co ta slova znamenají a už cítím hluboko v krku hrubou tkaninu vybízející zvracecí reflex k úprku. Snažím se ten puch vyplivnout z pusy, ale tlačí až na mandle. Stěží lapám po dechu, ale mí otrokáři mě stále vlečou vpřed a stejně by vlekli, kdybych byl mrtvý. To vědění mi opravdu není útěchou.

O co miň mohu řvát doopravdy tím víc má duše vyvádí. Zuří a cupuje vše na co přijde. Probudit se. Ukončit ta nekonečná muka. Ale pořád mě děsí neodvratná představa, že to nejhorší teprve přijde, že se neprobudím včas, že se není z čeho probudit...

Zavírám oči a nechávám se táhnout bezvládně dál, neodporuji, cítím se jako pytel brambor kterým zatoužím být. Chci ležet hluboko ve sklepe, v bezpečí cítit to vlezlé vlhko, které mi vždy vadilo. Zhluboka nasaji a doufám, ale o to víc cítím pálivou výhrůžku ohně praskajícího do rytmu smrti.

V tom mě pustili. Složil jsem se jak skládací lehátko, když si na něj chcete sednout. Hádanka jak mě poskládat nikomu neleží na srdci. Lhostejnost. Touha po smrti. Touha smrti co číhá už blízko. Cítím její dech co šeptá: „Nic není po smrti...“

Chtěl bych otevřít náruč a rozloučit se s přáteli, ale nedokážu ani otevřít oči. Ztěžkly jako opona která se zatahuje za mým životem. Táhnou mé bezvládné tělo a přivazují ke kůlu. Ale mé zplhlé trosky se neudržely a povadle se skácely jako do mdlob. Silný úder do hlavy. Jakoby z čím dál tím větší dálky se ozýval sborový krutý smích.

Ucítil jsem opojnou sladkost přechodu do bezvědomí, které mi však nebylo dopřáno. S křupnutím náhle přetažených obratlů se mi přetočila hlava na druhou stranu. Oči vyděšeně hleděli do chladných hlubin po stranách umazaného nosu. „Prober se, jinak si to neužiješ“ vybafl na mě ironicky rychle kmitající knír. „Hahaha...“ zasmál se

tak srdečně až jsem málem omdlel pod nápořem hnilobného puchu z jeho tlamy.

Skřípající smích jako by nebral konce a vyžíval se v drásání na jemňoučkých nitkách z natažených nervů. Postupně se nakazilo snad celé obecnstvo které se zdálo o to početnější. Najednou to utnul. Nejen on, ale všichni. Přeběhl mi mráz po zubožených zádech, ta hrozivá jednota.

Jediný pohled a už mě hrubě přirazili ke kůlu. Smyčky tak utaženy až se zápěstí dusila jako dva oběšenci. Brnivé odkrvení. Jak silně člověk vnímá na pokraji vnímání. Nejsem schopen myslet, jen vnímat. Knír znovu promluvil, tentokrát však mnohem mocnějším hlasem, který se rozléhal až za obzor: „Kaješ se za své činy šarlatáne kacířská?“ Vyrvali mi roubík z úst div mi nevytlámali všechny zuby.

Vycházející slunce zbarvilo vše do teplých tónů, ale krása byla tatam... neschopen odpovědi se řítím ke smrti. Z posledních sil zaúpím předsmrtně: „Ano“ v doufání po vysvobození se přiznám k čemukoli. Hlavně už nečekat. Točí se mi hlava. Vidím rozmazaně. „Doznal své činy, smí být tedy upálen!“ zazní do vířivého prostoru který ještě taktak dokážu vnímat.

Probudit se, probudit se.

Cítím závan tepla. Už podpalují hranici. Slyším burácivý jásot. Víím, že pro ně je to jako pro mě fotbal a já jsem jen další gól. Bezvýznamný. A tenhle zápas končí, ale jen pro mě.

Neoblomné plameny olizují nohy. Štiplavý kouř mě obklopuje, už existuji jen já a dávivý kouř. Zbytek skončil.

Nemám sílu křičet.

Nemám sílu zavřít oči plné slz vydrážděných dýmem.

Kde je můj život, aby mi zrychleně přeběhl před očima, abych si mohl zastesknot nad tím, že už končí...nikde...cítím jen přítomnost chladného prázdna. A přitom mé tělo spaluje narůstající žár. Klesnou mi víčka a je konec cítění a začátek ničeho. Naposledy otvírám oči, abych zkusil najít přes plameny záblesk slunce, abych se rozloučil.

Vidím svůj pokoj, jak rád bych se radoval, avšak je pln hladových plamenů, před kterými jsem unikl na poslední chvíli ze sna. Nestačím ani zavolat o pomoc a omámen kouřem upadám znovu do spánku. Do spánku, z něhož není probuzení...

Jašková Eva

První člověk ve vesmíru

Byl ideální – rodiče prostí venkovští lidé, on sám milý, skromný, usměvavý sedmadvacetiletý občan Sovětského svazu, pilot sovětských vojenských leteckých sil. Jurij Alexejevič Gagarin, jméno jeho.

Svět se sotva stačil vzpamatovat z válečného šoku a už se stále hlouběji zapléтал do dalšího konfliktu. Spojené státy a Sovětský svaz, dvě válkou posílené vítězné velmoci, se předháněly ve zbrojení a nejen v něm. Každý úspěch zvedal morálku a hrdost obyvatel a zvyšoval prestiž státu na mezinárodní úrovni. A co by se hodilo lépe k důkazu technické vyspělosti než lety do vesmíru.

V prvních etapách závodu o vesmír Sověti vedli. Podařilo se jim vypustit první družici, prvního živého tvora, psa Lajku, a bylo jen otázkou času, kdy se pokusí vyslat do vesmíru prvního člověka. Již ke konci roku 1960 se americkými výzvědnými službami šířily zprávy o sovětských přípravách. Když se světem rozletěla zpráva o jejich úspěchu byl právě prezident Kennedy prvním gratulantem.

Na kazašském kosmodromu Bajkonur bylo devět hodin ráno dne 12.dubna 1961, když byly zažehnuty motory rakety Vostok 1 s lidskou posádkou – kosmonautem Jurijem Gagarinem. Samotný let trval 108 minut, během kterých raketa jedenkrát obletěla Zemi. V rámci přísného utajení nebyl při startu přítomen žádný tisk, fotografové ba ani žádné významné osobnosti. Zarážející je i fakt, že ani během letu nebyly pořízeny žádné fotky. Svět, lačný po poznání, tak bezprostředně po přistání

mohl čerpat pouze z kusých informací Tiskové agentury Sovětského svazu (TASS), která důsledně dbala na to, aby pověst sovětského vesmírného programu zůstala nepošpiněna. TASS, přes problémy, které měl Gagarin během

přistávacího manévru (kabina se dostala do rotace a poklop kabiny se dokonce utrh), konstatovala, že přistání proběhlo hladce. Gagarin, který byl v celém projektu pouze pokusným objektem – raketa byla řízena pomocí počítače ze Země, manuální řízení bylo uzamknuto, se rázem stal hrdinou.

Jméno Jurije Gagarina se neslo od úst k ústům v nadšeném provolávání slávy. Sám Nikita Chruščov, první tajemník ústředního výboru komunistické strany, jej tiskl v pevném objetí, byl jeho největším trumfem. Gagarin byl povýšen na majora a vyznamenán titulem Hrdina Sovětského svazu a Leninovým řádem. Již nebyl bezejmenným pilotem, stal se nejznámějším člověkem planety a novým propagandistickým nástrojem. Byl nominován vyslancem Nejvyššího sovětu a byl hrdě vyslán do celého světa. Během své slávy navštívil dvacet osm zemí včetně tehdejší ČSSR.

Mince se však začala pomalu obracet. Gagarin byl příliš cenný, než aby byl znovu vyslán do vesmíru v rámci riskantních experimentů, a tak se jeho sen pokračovat v dráze kosmonauta rozplynul. Podílel se sice na výcviku žen, který byl korunován letem Valentiny Těreškovové v roce 1963, ale tato činnost ho nedokázala naplnit. Začaly se objevovat problémy s alkoholem. Novým generálním tajemníkem se stává

Leonid Brežněv, umírá hlavní konstruktér raket a strůjce sovětských vesmírných úspěchů Sergej Koroljov, který nad Gagarinem držel ochrannou ruku, byl jeho oblíbencem. Američané počínali mít ve vesmírném projektu navrch a stále

více se přibližovali vysněnému přistání na Měsíci. Toho se však již Gagarin nedožil.

Brežněv už Gagarinovi nedovoľoval zahraniční návštěvy. Navíc roku 1964 vzlétla na Brežněvův příkaz raketa Sojuz s Gagarinovým přítelem Komarovem. Sojuz byl však ještě ve vývojové fázi a trpěl mnohými nedostatky, na které upozorňoval i sám Gagarin. Připředčasné snaze o přistání raketa i s Komarovem na palubě shořela. Gagarin si dovolil dát Brežněvovi svůj vztek veřejně najevo a zákonitě byl z vesmírného projektu nadobro odvolán.

Po nějaké době mu byl umožněn návrat k letectvu. Při tréninkovém letu dne 27.března 1968 se jeho letadlo zřítilo. Gagarin i se zkušeným instruktorem zahynul. Jeho stroj se pravděpodobně dostal do vzdušných vírů, které jej poslali k zemi. Byl se všemi náležitými poctami pohřben u Kremelské zdi v Moskvě.

Američanům se podařilo přistát roku 1969 na Měsíci a nyní hrají nejdůležitější roli ve vesmírném výzkumu, nikdo však nemůže Rusům upřít jejich prvenství – Jurij Gagarin, byl před čtyřiceti pěti lety prvním člověkem ve vesmíru.

Radka Klimíčková

!Ručníkový den!

Ať se děje cokoliv, nikdy, ale opravdu nikdy **NEPROPADEJTE PANICE!** Vogonská stavební flotila vám může zničit rodnou planetu, nejlepší přítel vás může překvapit tím, že ve skutečnosti není ze Země (takové lidi není třeba hned posílat do blázince, však ono se to nějak vytříbí...), ale s vámi to nesmí ani hnout. Co kdy vyřeší stres nebo panika? Kdyby vám někdo představil skutečného vládce vesmíru, jehož nejoblíbenější činností je mazlení se s kocourem, nesmí se na vaší tváři ani na vteřinu objevit výraz naprostého zoufalství. Neboť samozřejmě všechno dobře dopadne... alespoň to tak vždycky všude říkají. Takže přece jenom není žádný důvod propadat panice.

Tak by se dalo rozvést první mezigalaktické pravidlo pro přežití všech nástrah té neskutečně trapné a nudné záležitosti, kterou máme ve zvyku nazývat životem. Douglas Adams to dobře věděl, když psal kultovní sérii Stopařova průvodce po galaxii, jejíž první díl se dočkal filmového zpracování. Stejně dobře znal i druhý nejdůležitější nepsaný zákon vesmíru: ručník všude sebou! A právě plnění této nenáročné rady se stalo ke dni 25. května, přesně těch záhadných 42 dní po jeho smrti, největším projevem vděku a pocty autorovi jedné z nejbáznivějších knih vůbec.

Proto ať už jste či nejste pravý stopař (pro ně je to posvátná povinnost), vyhrabejte ze skříně váš oblíbený ručník a kam se jen hnete, tam ho berte sebou, tak aby šel vidět už na míle daleko. Bývá zvykem jej nosit skoro jako módní doplněk, ledabylo pohozený na rameni, obtočený kolem krku nebo se nosí jen tak v ruce, což z něj dělá nebezpečnou zbraň na řoumy, jenž tento akt nepochopí. Ovšem je jen na vás, jakým způsobem ho budete nosit nebo používat.

Pokud jde o ručníky, Stopařův průvodce po Galaxii o nich říká hned několik věcí.

Ručník je skutečně kolosálně užitečná součást výbavy hvězdného stopaře. Především má značnou praktickou cenu - můžete se například do něj zabalit, aby vám nebylo zima, když poskakujete napříč chladnými měsíci planety Jaglan Beta. Můžete na něm ležet na zářivých, mramorovým pískem vystlaných plážích Santraginu V a vdechovat opojné výpary z jeho moří. Můžete na něm spát pod hvězdami, jež tak rudě září na planetě pouští, Kakrafúnu. Můžete ho použít jako plachtu, až poplujete na malíčkém voru po proudu drsné řeky Moth, můžete ho namočit pro boj zblízka, nebo si jím zahalit hlavu, abyste necítili jedovaté pachy žravé obludy Blátotlačky z Traalu a nestřetli se s jejím pohledem (je to nepředstavitelně tupé zvíře, myslí si, že když ji nevidíte,

nevidí ani ona vás - blbá jak tágo, ale značně žravá). Když jste v úzkých, můžete jím signalizovat o pomoc. No, a samozřejmě se jím také můžete utírat, pokud vám po tom všem ještě připadá dost čistý.

Co je však ještě důležitější, je obrovský psychologický význam ručníku. Tak například když nějaký paďour (paďour = ten, kdo není stopař) zjistí, že stopař má ručník, automaticky předpokládá, že vlastní rovněž kartáček na zuby, žínku, mýdlo, krabici sušenek, čutoru, kompas, mapu, klubko provázku, sprej proti mravencům, výbavu do deště, skafandr atd. ap. A nejen to. Rád stopaři půjčí kterýkoli ze jmenovaných předmětů nebo cokoliv jiného, co stopař nešťastnou náhodou 'ztratil'. Onen paďour si totiž pomyslí, že ten, kdo dokázal stopovat napříč a našel celou galaxii, žít v drsných podmínkách a za pár šupů, porvat se s osudem a přeprat ho, a kdo přesto vždycky ví, kde má ručník, je zřejmě člověk, s nímž je nutno počítat.

Tento obrat ostatně pronikl i do stopařského slangu. Lze například říct: 'Hele, sasuješ toho húpyho Forda Prefecta? To ti je teda frúd, kterej fakticky ví, kde má ručník.' (sasovat = znát, brát na vědomí, seznámit se s, poznat po sexuální stránce; húpy = opravdu děsný frajer, frúd = opravdu děsně správný frajer)

Ondřej Baštinec

Okénko do historie filmu

Film je v porovnání s ostatními uměními bezesporu nejmladší, jeho vývoj je však natolik dynamický, že si získal více příznivců než kterýkoliv jiný druh umění. Na poměrně krátké trvání je to historie dosti obsáhlá. Zahrnuje jak vývoj filmové techniky a průmyslu, tak vývoj samotného filmového umění a jeho jazyka. Už v jeskyních pravěkých lovců se našly kresby rozfázovaných pohybů mamutů, sobů a divokých koní, ale než mohli první diváci spatřit film, musela být vynalezena filmová surovina a kamera. Přestože se o filmu hovoří jako o nejmladším umění, zanedlouho uplyne již 111 let od jeho zrození. Ano, je tomu tak, celých jedenáct dekad nás dělí od chvíle, kdy bratři Louis a Auguste Lumiérové dne 28.12.1895 uspořádali v kavárně Grand café na pařížském bulváru des Capucines historicky první veřejné placené filmové představení na světě. Promítali deset asi minutových snímků zachycujících všední události, jako byl odchod dělníků z jejich fotografické továrny v Lyonu, příjezd vlaku na nádraží, veslařský člun v přístavu či rodinnou snídani.

„Oživlé fotografie“ se staly fenoménem konce 19. století. Netrvalo tudíž dlouho, a film dorazil i do Čech. Zahraniční kinematografy daly impuls českým podnikatelům a v roce 1896 je vydáno na dvě desítky kinematografických licencí a vznikají nové filmové společnosti, jako např. KINOFA (Antonín Pelech), ILUSION FILM (Jalovec a Tichý), ASUM FILM (architekt Max Urban a herečka Andula Sedláčková) či LUCERNA FILM (Havel). První projekce proběhla ani ne rok po světové premiéře - 18.října 1896 v Karlových Varech. V Praze roku 1898 představil Jan Kříženecký, pohledný český architekt a fotograf, již první české snímky „Dostaveníčko v mlýnici“, „Výstavní párkař a lepič plakátů“ a „Smích a pláč Josefa Švába Malostranského“,

kterými v samostatném pavilonu Českého kinematografu oživil výstavu architektury a inženýrství na pražském Výstavišti. A byla to právě jeho myšlenka, která před více než sto lety odstartovala oficiálně vznik české kinematografie.

První stálé české kino založil v Praze v Karlově ulici 19.zář 1907 kočovný kinematografista Viktor Ponrepo, vlastním jménem Dismam Šlambor. (Vůbec první

stále kino Vitascope Hall v New Orleansu v USA bylo otevřeno již v červnu 1896 Williamem T.Rockem, ale prvním velkým, skutečně reprezentativním stálým kinem pro 5 tisíc diváků byl Aumont Palace v Paříži, otevřený roku 1910.)

Rozmach filmového podnikání nastal v Čechách až po vzniku Československé republiky v roce 1918. Díky rozsáhlé produkci hraných filmů vzniklo do konce éry němého filmu i několik děl, jimiž se český film dostal alespoň na průměrnou světovou úroveň. Zatímco do té doby byly hlavní hodnotou filmů herecké výkony, nyní přibývá ještě umění kameramanské a konečně také umění režie. Pro toto období je také charakteristické, že řada tvůrců byla současně kameramany, režiséry a nezřídka i herci. S nástupem zvukového filmu ve 30. letech se rozšiřuje zájem o film. V roce 1933 je zahájen provoz na Barrandově a vzniká i Filmové studio, jakási náhrada za filmovou školu. Klade požadavky na vyšší kulturu námětu, slova i zvuku, na exteriér, montáže, na péči o dorost a dramaturgii.

Na rozvoji českého hraného filmu se v začátcích, tedy za první republiky, významně podíleli především režiséři Karel Anton (zpracoval Máchovy „Cikány“), Josef Rovenský (film „Řeka“, oceněný čestným uznáním na Mezinárodním filmovém festivalu v Benátkách), Karel Lamač (Haškovy „Osudy dobrého vojáka Švejka“, či pozdější „Ducháček to zařídí“, „Tři vejce do skla“ nebo „Přednosta stanice“ s Vlastou Burianem), Jindřich Honzl („Pudr a benzín“ či „Peníze nebo život“ s Voskovcem a Werichem), či Vladislav Vančura (drama „Marjika Nevěrnice“). Převážnou část kvalitní protektorátní tvorby tak vytvořili prakticky dva režiséři - Martin Frič

(„Svět patří nám“, „Hej Rup!“, či film „Císařův pekař a pekařův císař“) a Otakar Vávra („Cech panen Kutnohorských“). Ke tvůrcům komedií patří Oldřich Lipský (parodie na westerny „Limonádový Joe“) a Ladislav Rychman („Starci na chmelu“). Dalšími významnými režiséry jsou například Jiří Menzel (film podle Hrabalovy novely, později oceněn Oscarem - „Ostře sledované vlaky“, dále pak „Rozmarné léto“, „Na samotě u lesa“, a „Vesničko má středisková“), Miloš Forman („Lásky jedné plavovlásky“, „Hoří, má panenko“, „Přelet nad kukaččím hnízdem“, který byl oceněn Oscarem) a zcela nedávno byl také Oscarem oceněn Svěrákův „Kolja“. (Touto soškou je už od roku 1928 vyznamenáván nejlepší anglicky mluvený film roku, nejlepší režisér, herec, herečka, scénárista, kameraman, střiháč, výtvarník, zvukař.)

Oněch sto let přineslo české kinematografii dlouhou řadu děl, včetně filmů které patří k opravdové filmové klasice, a to nejen v oblasti hraného filmu (Kromě hraného filmu se rozvíjel také loutkový a kreslený (animovaný) film. U nás byl průkopníkem kresleného filmu Karel Dodal, který natáčel zprvu reklamní filmy, v nichž kopíroval figurku kocoura Felixe).

Česká kinematografie mnohokrát úspěšně proslavila náš stát po celém světě. S příchodem televizní techniky a videa se vedle obrazů, knih, sošek či gramofonových desek staly videotéky poměrně běžnou součástí domácností. Film v dnešní době dospěl k dokonalosti v uměleckém využívání dosavadních technických prostředků a ocitl se na prahu nové etapy, otevřené elektromagnetickým záznamem a možná i využitím holografie. Filmové umění se stalo schopným obrazově a zvukově vyjádřit i ty nejsložitější myšlenky a zachytit důležité události a jevy nejen na naší zeměkouli, ale i mimo ni, rozvíjet lidskou fantazii a poznání i probouzet lidské svědomí.

Ať se nám to líbí nebo ne, v řadě rodin se dnes chodí do videopůjčovny častěji než do knihovny. Kinematografickou či televizní produkci rozvíjí prakticky každá ekonomicky vyspělejší země. Proto je přinejmenším zvláštní, že zatímco dějiny literatury jsou povinnou součástí maturitní zkoušky, povinným předmětem, a jsou jim věnovány čtyři vyučovací hodiny týdně, o filmu ve výuce zaslechneme jen ojedinele, přestože by si díky svému vlivu a rozsahu působení zasloužil pozornost srovnatelnou.

Lucie Lukačková
journaliste@centrum.cz

Kam posedět - Čajový skřítek

Kde se vzal, tu se vzal skřítek. Vyskočil z lesa a pelášil do města co mu síly stačily. Sehnal si malé obydlí a velkou televizi. Jenže všechno něco stojí, a tak musel začít pracovat. Co by však takový skřítek mohl v městě dělat? Asi jediné co se v lese naučil – vařit čaje. Byl sice trochu zaskočen, neb konkurence byla velká, přesto všem ukázal jakou ligu hodlá hrát, vystrčil své malé loktíky a prošťouchal se se svou Čajovnou U Čajového skřítky mezi ostatní.

Konečně se může na televizi dívat bez starostí.

Vedle už tak velkého počtu čajoven v Ostravě se přibližně před rokem objevila další, tentokrát v Porubě, v bývalém obchodním centru Zuzana. Umístění je možná trochu z ruky, ovšem o kolik vzdálenost odpudí, o tolik nabídka čajů přitáhne, avšak o tom později. Kromě vzdálenosti nemusí dál čajové lidičky nadchnout skutečnost, že pocit sklepení, o který se ostatní čajovny tak úzkostně snaží, zde chybí. Ovšem je otázkou nakolik vlastně tento pocit musí čajovny navozovat, rozsoudit to očividně tak jednoduše nejde. Stačí vzít v úvahu tradici čajovny u Sýkora mostu a její vzezření – argument sám o sobě, zde může bez ostychu chodit i již dávno nestudující populace.

Interiérem a rozvržením spíš vychází

vstříc širší veřejnosti. Stolečky udělané z pařezů, bambus na oknech a plno batikované látky vás nenechají na pochybách, kam že jste to přišli. Rozdělení do čtyř od sebe oddělených místností s polštáři či židličkami a stoly může způsobit pocit, že vaše zvonění z nejbližší místnosti může být lehce přeslechnuto. Omyl je pravdou. Obsluha, ať už v podání dvou sympatických slečen, jež návštěvníky okouzlí svým stále lehce zmateným projevem nebo v podobě samotného vlastníka, přijde, byť třeba s menším zpožděním, vždy. Přivítává profesionalita je však vlastnější druhé a tedy i častější polovičky obsluhy. Stejně jako přesný přehled v trochu více uhlazeném, ale zato přehledném nabídníku.

Tam najdete slušnou nabídku jak oolongů, tak i chuťově výraznějších či sladších čajů. Dál také pár studených nápojů a pro čajovny typické speciality, k nimž si lze objednat i něco málo na zakousnutí. Pro mnohé mladší návštěvníky může být na obtíž absence dýmek. Zde se opět ukazuje, jak různorodou tvář na sebe může čajovna vzít. Tvář skřítky by měla heslo: no smoking. Místo dýmky si zde můžete koupit oblíbený čaj domů, různé doplňky a milé dárky. Vše vystavené na políčkách, odkud si můžete půjčit k čaji různé hry a pro děti (nejen pro děti) hračky. Což je poslední plus k vylepšení už tak

příjemné a klidné atmosféry Čajovny U Čajového skřítky. Potřebujete-li si trochu odpočinout od uspěchaného života, zde by se vám to mělo povést.

Ondřej Baštinec

„Smím prosit, slečno?“

Když se řekne taneční, generace našich rodičů si přirozeně vybaví pošlapané střevíčky, nesmělé „smím prosit?“ Nebo pocit obrovské nervozity při pohledu do sálu plného známých, kteří o závěrečné dychtivé vyčkávají, jak se jejich potomek předvede před ostatními v základních tanečních kreacích. Pokud jste ale v prváku a taneční vás teprve čekají, či přemýšlíte o tom, že byste se rádi naučili nějakým těm společenským tanečkům, mám pro vás pár tipů, co byste měli vědět, než taneční vášni zcela podlehnете.

První krok . . .

Ze začátku postačí, když zvážíte, která taneční škola by vám, jak finančně, tak kvalitou vyhovovala. Dobrým rádcem bude internet, webové stránky, telefonní seznam a další. Průměrná cena se pohybuje okolo 1500 Kč za všechny lekce plus půlkolona

a závěrečná pro rodiče. (Zachovejte klid, někdo váš taneční výkon přece musí pochválit, ne?!)

Začátečník nebo král parketu?

Samozřejmě také neopomeňte zvolit kurz podle vašich schopností a znalostí tance. Pro představu, pokud jste úplní začátečníci zvolte základní taneční, jež jsou určené především pro středoškoláky. Ty vás naučí tance typu valčík, tango, polka, jive, foxtrot, mambo, anglický waltz, čača, nebo rokenrol. Cílem základních tanečních je i vštěpit nám nezkušeným základní společenská pravidla.

Pokud jste ale absolvovali podobný kurz a nadšení z tance ve vaší krvi stále přetrvává, vyzkoušejte pokračovací taneční, kde se v těchto tancích zdokonalíte a odnesete si s sebou znalost country, samby nebo např. rumbly. Cena pokračovacích tanečních je většinou nižší než cena těch základních.

Košile, střevíčky, sako . . .

Také si kladete otázku typu – motýlek nebo kravata? Žádný stres! Taneční mistři jdou s dobou a dlouhé šaty po kotníky či bílé rukavičky již nejsou podmínkou. Oblékněte se pohodlně, avšak nezapomeňte na to, že otrhané džíny a mikina se do společnosti tak trochu nehodí.

Pár rad závěrem . . .

Začít s tancem může úplně každý. Důležitá je chuť. Ta hraje hlavní roli. Pokuste se do tanečních kurzů chodit rádi a ne s myšlenkou, že vám ukradly dvě hodiny volného času týdně. Každá hodina se pak stane příjemnější. Měli byste si také uvědomit, že taneční jsou vlastně „vstupenkou“ do společenského života.

Přeji vám tedy mnoho odhodlání, které je nezbytné pro to, udělat první krok. A věřte, že úspěch je zaručen.

Žaneta Ondřejková

SCARABEUS online!